

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

Lietuvos
nacionalinė
M. Mažvydo
biblioteka

THE OLDEST AND BIGGEST LITHUANIAN
NEWSPAPER IN CANADA.

LE PLUS GROS ET PLUS VIEUX JOURNAL
LITHUANIEN AU CANADA.

SENIAUSIAS TAUTINĖS DEMOKRATINĖS
MINTIES SAVAITRAŠTIS KANADOJE.

NR. 4 (1131) *** 1969 M. SAUSIO - JANUARY - JANVIER 22 d. XXVIII METAI *** LITHUANIE INDEPENDANTE * INDEPENDENT LITHUANIA *** Postage paid at Lachine, P.Q.

SAVAITINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

JAV - biu prezidentas R. Nixon ir buv. prez. L. Johnson, kurie pasikėlė
sausio 20 - tąją.

SUNKU PRALAUŽTI ČEKUS IR SLOVAKUS

Maskva, tur būt, tikrai dabar praręgi, kaip giliai įklimpo jų imperialistinė mašina, atvažia-vusi Čekoslovakijos teritorijon. Dabar jau aišku visiems, ir priešams, ir draugams, kad če-kai nei nemano pasiduoti. Visa tauta, be galo vieningai, remia tuos vyriausybės žmones, kurie pradėjo skleisti laisvėjimo ir partijos reformos idėjas. Vie-nas tokių, šalia Svobodos, Čer-niko ir Dubčeko, yra Josef Smr-kovsky. Nuo rugpjūčio, kai Kremliaus tankai įriedėjo Pra-hon, Smrkovsky vienas tų, kuris sėkmingai įstengė sutelkti vi-sus čekus ir slovakus vieningai kovai prieš okupantą.

Jau gruodžio mėnesio pra-džio, kai Kijeve Maskvos vieš-pačiai įsakė čekoslovakams pa-salinti "liberalėjantį Smrkovsky" pakeičiant jį Maskvai patiki-mesniu s'ovaku Josef Lenartu, atrodė kad pirmojo dienos jau suskaitytos. Tačiau no trumpo laiko, Alexander Dubček telefo-nu pranešė Kremlui (Leonidui I. Brežnevui) partijos prezidiu-mo nutarimą, kad Smrkovskis negalys būti pašalintas, nes Le-narto kandidatūra buvusi at-mesta. Brežnevui liko, tokiu bū-du, tik dvi galimybės: arba vėl okupuoti Pragę, panaudojant "nenugalimąją" armiją, arba sutikti su tokiu nemaloniu faktu. Po trijų dienų tas pats čekoslo-vakų komunistų partijos prezi-diumas paskelbė, kad Smrkovs-ky pasiliks vienu iš aštuonių vykdomojo komiteto narių ir

taip pat paskiriamas naujai su-darytojo federalinio parlamen-to vicepirmininku.

J. Smrkovskis.

P. Colotka, naujasis parlamento
pirmininkas

Aišku, kad ši pergalė prieš Maskvą tėra reliatyvi, nes, kaip žinoma, Kremliaus vadai nei nemano atitraukti savo likusių dalinių gegužės mėnesį, kaip to yra reikalavę čekoslovakai. Ta-čiau tai lieka įrodymu, kad Dub-čekas šalininkai tebėra labai stiprūs ir tolimesnėje įvykių raidoje vaidins žymų ir reikš-mingą vaidmenį. Pažymėtina, kad darbininkija labai stipriai ir vieningai remia Dubčeką ir Smrkovskį. Dėl tokios paramos buvo įmanoma sudaryti šių mė-tų sausio mėn. 1 d. Čekų ir Slo-vakų federaciją, tikrai moder-nišką valstybinį junginį visoje Rytų Europoje. 900, 000 darbi-ninkų, priklausančių metalo ap-dirbimo profesinei sąjungai, grąšindami streiką, greičiau-siai atbaidė sovietus nuo kokio nors kito barbariško žingsnio.

Klausimas tik, kaip ilgai ši, kol kas patvari, kiek palaisvė-jusi santvarka galės atlaikyti įvairius nusivylimus ir kom-promisus?

Dubčekas Prahos studentų tarpe.

MAO VERČIASI ŠUNDAKTARYSTĘ

Komunistinė Kinija turi tikrai 115, 000 daktarų. Bet ir prieš juos didysis "mąstytojas ir mo-kytojas" Mao, pasirodo, griežia dantį. Kodėl? Todėl, kad dakta-rai, pagal jį, sudarę kaip ir ne-liečiamą luomą, kitaip tariant, nepageidaujamą ponią. "Di-džiausiojo daktaro" Mao recep-tas šiai "ligai" toks: siųsti dak-tarus į ūkius žemės darbams, o ūkininkus paversti daktarais! Tai atliekama labai paprastai. Parenkami šiek tiek pamokyti valstiečiai, neapsikrėtę jokiom buržuazinėmis idėjom bei mokslo žiniomis. Jie siunčiami trims metams (pagal Mao tai pilnai pakanka, kad susipažintų su vi-som mediciniskomis paslapti-mis) mokytis medicinos. Supa-žindinami su 75 pagrindinėm kiniečių ligom, o taip pat su vi-som Mao mintimis. Po to, jie jau gauna pirmosios pagalbos dė-žutę, stetoskopą, 20 bonkučių vaistų ir pasiunčiami gydyti žmones. Tie "basiakojai dakta-rai" dažnai atlieka operacijas dešimtiese, kad gydymas būtų efektingesnis, nes ko nežino vienas gali kartais žinoti kitas. Jie, kaip taisyklė, nepripažįsta jokių komplikuočių ligų (kaip an-tai, širdies, inkstų, kepenų su-trikimų), nes tai esančios kapi-talistinės ligos, bet visą dėme-sį kreipia į tokias proletarines ligas kaip gumbas, kokliušas, trachoma, niežai ir t. t. Tikint Mao filosofija ir savų žolelių galia, ši proletariškoji medi-cina sutaupo komunistiniam rė-žimui daug pinigų, laiko ir var-go.

Vakarų medicinos žinovai mano, kad tokia medicinos re-voliucija nedaug kuo skiriasi nuo paprastos beprotybės.

Kas mano, kad tai feljetonas, gali paskaityti rimtą straipsnį, atspausdintą anglų laikraštyje "The Observer" ir parašytą ėnnis Bloodworth.

ŠVEDAI PERSISTENGIA

Švedija, pirmoji iš Vakarų valstybių, pripažino Šiaurės Vietnamą ir netrukus pasiųs į Hanoi savo ambasadorių. Lyg ir norėdami sustiprinti jau pada-rytą išsišokimą, švedai taip pat nutarė pasiųsti ambasadorių Havanon. Ko siekia Stockholm-s kol kas neaišku, bet, atrodo, jie norėtų atpirtki savo nuodėmes, kai antrojo pasaulinio karo me-tu begėdiškai bendradarbiavo su hitlerine Vokietija ir nesi-ryžo paremti sąjungininkų. Jų sąžinė, gal būt, tebedrumsčia ir liūdni atsiminimai apie neuž-tartus žydus ir sovietams gra-žintus pabaltiečius karius. Ka-žin ar toks keliaklupščiajimas atpirks nuodėmes?

GENERALISSIMO KOVOJA SU MALŪNAIS

Sekdamas savo tautiečio Don Kichoto pavyzdžiu, Ispanijos caudillo (vadas) generalissimo Francisco Franco įsakė radijo ir televizijos stotims groti bent 50 procentų ispanų arba Pietų Amerikos kompozitorių kūri-nių. Tokiu būdu, pagal jį, bus at-sikratyta kenksmingos vakarie-tiškos modernios (pop) muzi-ka.

LIUDNA PRANAŠYSTĖ APIE QUEBECO PROVINCIJOS ATEITĮ

Rene Levesque, buvęs minis-teris Quebeco liberalų vyriau-sybėje ir vėliau iš tos partijos pasitraukęs, neseniai su Gilles Gregoire, žinomu separatistų agitatorium, suvienijo kelias separatistines organizacijas į Parti Quebecois. Neseniai Mont-realyje įvyko šios suvienytos atsiskyrėlių partijos suvažia-vimas. Jo metu lyderis Rene Levesque pasakė visiems kana-diečiams, o ypač gyvenantiems šioje provincijoje, išsidėmėtinus mintis.

Prancūzų karštagalviškas akademinis elementas šiuo me-tu Quebeco sklėdžia vieną, la-bai paprastą idėją: Quebeco provincija turi tapti nepriklau-soma valstybe, nes ji buvusi nuolat angliškosios daugumos išnaudojama. Taip pat klišė tapo separatistų sugalvotas šūkis apie "100 metų neteisybę". Ir Rene Levesque, neabejotinai pats rimčiausias trokštančiųjų atsiskirti atstovas, sutinka su jais, kad "Kanados federacija yra nebeįsigeibstima". Štai ke-lios charakteringos citatos iš jo kalbos: "Quebecas sugeba pats apsispręsti, žino tai ir savo ne-priklausomybės atsiėks balsa-vimu, kelių metų laikotarpyje". "Ottawai yra visiškai nepri-ltina tai, ką Quebecas laiko ma-žiausia gyvybine sąlyga. Nėra jokių būdų, kuriais bet kokios formos Kanados federalizma būtų galima ilgiau išlaikyti". "Quebeco provincija tėra Kana-dos kolonija, paliesta pokarinio išsilaisvinimo sąjūdžio ir todėl turi pasidaryti nepriklausoma, jeigu nori prisitaikyti prie šian-dieninio modernaus pasaulio. Mes, pagaliau, turime pakanka-mai žmonių tokiam žygiui, bet jeigu neišnaudosime progos per artimiausius kelis metus, bus pervėlu". "Dvikalbiškumas ir mažumų kalbinės teisės tėra iliuzijos. Quebecas turi rūpi-n-tis tikrai savo kultūrinėmis ir kalbinėmis teisėmis". "Quebe-cas turi tuč tuojau padaryti prancūzų kalbą vienintele viso-se valstybinėje ir viešosiose institucijose". "Prancūziškoji dauguma, saugi nepriklausomo-je Quebeco valstybėje, galės dabartinei angliškai mažumai leisti išlaikyti mokyklas ir bū-tiniausius kultūrinius pasireiš-kimus tol, kol palaipsniui ji bus, humanišku būdu, įliedinta į prancūziškąją daugumą".

Rene Levesque.

Pirmasis ir paskutinis Lietu-vos respublikos prezidentas Antanas Smetona su žmona So-fija.

1968 metų gruodžio mėn. 28 dieną, po sunkios ligos, Cleve-lande mirė pirmojo ir paskuti-niojo Lietuvos respublikos pre-zidento Antano Smetonos žmona

Sofija Chodakauskaitė Smeto-nienė. Palaidota gruodžio mėn. 31 dieną Visų Sielų kapinėse Clevelande. Vėliau karstas bus perkeltas į Knollwood mauzo-liejų, šalia prezidento Antano Smetonos karsto. Kaip žinia, Antanas Smetona tragiškai mi-rė jau prieš 25 metus taip pat Clevelande.

VIRŠININKAS LIETUVIŠKA PAVARDE

Vietoj neseniai mirusio N. Bielliano, pašto, telefono ir te-legrafo įstaigom Lietuvoj tvar-kyti paskirtas Kostas Onaitis. Pirmą kartą, per daugiau kaip 20 metų, tos srities administra-cijos oficialaus viršininko vie-toje atsirado asmuo lietuviška pavarde. Pati administracijos šaka ir toliau lieka "sąjunginė-respublikinė ministerija", tai yra, maskvinės ryšių ministe-rijos skyrius Vilniuje. K. Onai-tis dabar toks pat tos maskvi-nės ministerijos priklausomas vietininkas Vilniuje, koks buvo ir Biellianinas. Lietuvoje ir to-liau lieka rusiški pašto ženklai, rusiški-lietuviški arba vien ru-šiški įrašai paštų antspauduose, valdžios spausdinami vokai su "svietą juokinančiais" įrašais: "kuda" ir "komu", daugybė lie-tuviškai nekalbančių pašto tar-nautojų ir vis dar dažnai pasi-taikancijų visiškai keistų reika-lavimų ant užsienin siuntimų siuntinių ar registruotų laiškų adresus "perslebizuot" rusiš-kom raidėm...

Naujas paštų viršininkas, nors ir ministru tituluojamas, yra iškeltas iš visiškos neži-nios. Bolševikinė "demokratija" neranda reikalo pasakyti žmo-nėms, kas tokie yra tie, kurie pa-tenka į aukštąs valdžios vietas. Apie naują paštų tvarkytoją Lietuvoje pranešta tik plikutė-lė jo pavardė, Onaitis, kuri ne-priklausantiems į "valdančiųjų klubą", tėra pirmą kartą viešu-moje pasirodžiusi nežinomybė. (Elta)

LIETUVIŲ DAILĖS INSTITU-tas augsiniam Lietuvos nepri-klausomybės atgavimo jubile-jui atžymėti š. m. vasario mėn. 15-23 d. d. Čiurlionio galerijoje, Chicagoje, ruošia suaktyvinę dailės parodą. Numatoma išsta-tyti gyvųjų ir mirusiųjų narių darbai, išpildyti įvairiose me-džiagose bei technikos.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

LITUANIE INDEPENDANTE
INDEPENDENT LITHUANIA

Už Lietuvos išlaisvinimą! For liberation of Lithuania!
Už ištikimybę Kanadai! For loyalty to Canada!

Authorized as second class mail by the Post Office
Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.

LEIDŽIA SPAUDOS B-VĖ "NEPRIKLAUSOMA LIETUVA"

Vyriausias redaktorius dr. Henrikas Nagys.
Vyr. redaktoriaus pavaduotojas Vacys Žižys.
Administratorius ir techninis redaktorius Pranas Paukštaitis.
Tel. 366-6220

7722 George Street LaSalle, Montreal-- Quebec -- Canada.

Prenumerata metams: Yearly Subscription Rates:
Kanadoje\$6.00 Canada\$6.00
Amerika ir P. Amerika. \$6.50 America & S. America. \$6.50
Visur kitur\$7.00 Other Countries\$7.00
Atskiras numeris\$0.15 Single copy\$0.15

Adresu pakeitimas 25 ct. (su prenumerata arba pašto ženklais)
Nugalėti šelbimai, susitarus, gauna iki 50% nuolaidos.

K A I P R I S I M E N A M E M A Ž A J A L I E T U V A .

Išbėgišbėgaiš Rusnės kaimo
Du jaunu žvejytėliu.
Jie leido leido plonus tinkelėlius
Marelių vidurėlin.
Žvejų daina.

vos dalim. Tuo tarpu Klaipėdos kraštas šiuo metu yra Lietuvos (tegl ir sovietinės) teritorija. Nors ir į jį privežta nemaža rusų, bet jame lietuviai sudaro didelę daugumą gyventojų ir visos įstaigos daugiau ar mažiau yra lietuvių rankose.

Kiekvieną sausio penkiolikąją, minėdami Klaipėdos krašto prisijungimą prie Lietuvos, prisimename ir visą Mažąją Lietuvą. Prisimename Prūsų žemę ir joje gyvenusius mūsų genties seseris ir brolius, kuriuos išnaikino maras, sukilimus malšinę vokiečiai, o dabar, galutinai, raudonoji imperija. Gyvenusieji Klaipėdos krašte nepamiršo tų, šiandien beveik patetiškai skambančių pavadinimų - mažlietuviai ir didlietuviai. Taigi nepriklausoma Lietuva buvo jiems, šimtmečius atskirtiems nuo mūsų. Didžioji Lietuva. Motina, surenkanti laimės ir nelaimės valandą - savo išblaškytus vaikus. Gi mums jie buvo, yra ir bus vienios nedalos šeimos nariai, kurių nei pamiršti, nei atsisakyti negalime ir neturime. Kai 1923 metais, po sėkmingo sukilimo, Klaipėdos kraštas vėl tapo suvereninės Lietuvos respublikos dalimi, iš tikrųjų prie savo gimtinės prisijungė tikrai nedidelė Mažosios Lietuvos dalis. Plotai anapus Nemuno, su nuostabiai gražiais lietuviškais kaimų, miestų, upių, ežerų ir žmonių vardais liko, kaip ir seniau, Vokietijos dalimi. Dar Lietuvoje, o taip pat šiandien išeivijoje, dažnas apie tai kalbėjęs: vieni, bandydami išsiaiškinti kokia bus lietuviškosios Prūsijos ateitis bei likimas, kiti, labai karštai ir kategoriškai siūlydami reikalauti tų žemių prijungimą prie būsimosios nepriklausomos Lietuvos. Pastarieji net atatinamą žemėlapius nupiešę ir kanyčios tarpusavyje ar nepermažai "savos žemės" aprėbta.

Deja, dabartis nuožmiai ir negailestingai atlieka savo: užželia visus pėdsakus. Sovietai, pasigrobdę Prūsiją, ją stengiasi surusinti tikrai stachanovietiškų tempų. Vietovardžiai pakeisti, privežta galybė rusų kolonistų, klastojama praeitis ir negailestingai sutrypinamas net mažiausias pasipriešinimas okupanto valiai. Jeigu tai tęsis dar kelias dešimt metų, iš lietuviškos Prūsijos teliks atminimas. Hitlerio pradėtas darbas bus baigtas. Realiai galvojant, reikia su didžiu gailėsčiu konstatuoti, kad mūsų užnemunės Prūsija vargu ar kada nors taps naujos Lietu-

Henrikas NAGYS

TYLUS ŽVEJŲ KAIMELIS.

IR GERAI, IR BLOGAI... (laiškai mums)

Šiame skyriuje laiškai gali būti trumpinami redakcijos nuožiūra. Pageidautina todėl, kad šie pasisakymai būtų, kiek įmanoma, trumpesni.

AR LIETUVIS PAJĖGS ATSILAIKYTI?

Taip šiandien stato klausimą, apsilankęs Lietuvoje kun. dr. F. Jucevičius. Gal pajėgs, o gal ir ne? Tai pareis nuo laiko ir aplinkybių.

Nors virš šimto metų Lietuvoje buvo labai tamsu, bet keli šaukliai neleido lietuvių bei mirti ir aplinkybėms pasikeitus Lietuva tapo laisva.

Gal ir vėl Lietuvai teks vergauti šimtą, kitą metų, bet Lietuvoje lietuvis dar tikrai kalbės sava kalba, o kaip tuo tarpu, čia, lietuvių bus tik muziejinis eksponatas.

Kaip gi kiti atsilaikė?

Didis kovotojas už savo tautos laisvę, M. Gandhi ir jojo pasekėjai niekad nepavartojo ginklo ir nepartizanavo miškuose, jų ginklas buvo tik žodis, ir jie laimėjo.

Austrų-Vengrijos imperatoriai keli šimtmečius spaudė čekus ir slovakus, bet pastarieji atsilaikė ir 1918 metais tapo laisvi.

Kryžiuočiai ir Germanijos karaliai virš 700 metų vokiečių prūsus, bet ir po šiai dienai dalis jų kalba lietuviškai; kaimai upės ir kalnai turi lietuviškus pavadinimus, o moterys dėvi to krašto tautiniais drabužiais.

Ar ir kaip bendrauti su kraštu, t. y. su Lietuva, ir su iš ten atvykusiais?

Jau labai daug tuo reikalu buvo prirašyta ir prišnekėta, bet žvilgtelkime bent truputėlį į įvykius - faktus.

1967 metais Hamiltone, LNV - ba surengė iš Lietuvos atvykusių menininkų koncertą, sol. Noreika, Budrius ir Juodvalkytė. Gi prieš pat koncertą atsirado grupelė žmonių su piketavimo plakatais. Teko gerokai pavargti pakol pasisekė, bent tuo tarpu, nuo to žygio piketuotojus sulaikyti.

Įvykusių koncertu ir piketuotojai buvo labai patenkinti ir vėliau apgailėstavo tą savo užsimojimą. Dar svečiams neišvykus į Lietuvą, mūsų spaudoje pasipylė įvairiausi užmetimai to koncerto rengėjams ir ta polemika tęsėsi bent pusmetį. Gal

tą kartą ir buvo kiek pagrindo tam erzeliui, nes menininkus tuo kartu lydėjo du "palydovai".

Šiais gi metais atvykus solistui Noreikai su žmona, kad ir be jokių palydovų, bet joks organizacinis vienetas nedrįso rengti jų koncertų. Gi pirmąjį svečių koncertą surengė Hamiltone viena silpna moterėlė. Kaip svečių palydovai, taip ir koncerto rengėja padarė klaidą ir svečiai negavo to, kas jiems priklausė, bet tai atsitiko ne iš blogos valios. Klausytojų susirinko virš 3-jų šimtų, bet daugumas buvo iš apylinkių ir net iš Buffalo atvažiavę lietuviai. Hamiltono koncertas ir šiais metais norėta sutrukdyti ir vėl

reikėjo gan griežtai pakovoti, kad išvengus bereikalingų nesusipratimų.

Visur kitur svečio koncertai buvo surengti irgi tik privačia iniciatyva.

Ko gi mes bijome tų žmonių? Argi jie yra raupsuoti? Argi jie suminkštins mūsų širdis, išplaus mums raudonais dažais smegenis ir mes tapsime Stalino vaikais? Anaip-tol, jau Stalino tikri vaikai bėga iš jojo sukurto rojaus!

A. Lukas

DĖL BENDRADARBIAVIMO SU OKUPUOTA LIETUVA.

"Tėv. Žib." nr. 44 1968 m. plačiai buvo aprašyta Kanados Lietuvių Diena, kuri įvyko Toronte spalio mėn. 26 d.

Simpoziume, kuris įvyko Brocton gimnazijos salėje, per diskusijas buvo iškeltas vertas didelio dėmesio klausimas dėl okupuotos Lietuvos menininkų koncertų Kanadoje.

Tuo reikalup. J. Audėnas pareiškė tokią savo nuomonę: Jei tokie koncertai rengiami be politrukų globos ir be politinio atspalvio, jie yra naudingi lietuvių vybei.

Aš manau, kad p. J. Audėnas, perskaitęs Naujienose nr. 294 1968 m. Jono Vaičiūno straipsnį "Ne Noreikos balsas", bus savo nuomonę pakeitęs.

Tame straipsnyje tarp kitko rašoma: "Mus pasiekiančios žinios iš Lietuvos tokios: Vienas lietuvis, kuris neseniai lankėsi Lietuvoje, ten besikalbėdamas su gerais pažįstamais kaip ir pasigyrė, kad čia Kanadoje ir Amerikoje lankosi Virgilijus Noreika su žmona ir rengia iškilius koncertus.

Į tai Lietuvoje gyvenantieji lietuviai su panieka jam atsakė: "Jei jūs ten garbinate buvusį sribą, skaitykitės, kad esate lietuvių tautos nurašyti į nuostolius. Palydovai politrukai saugoti solistą V. Noreiką visai nereikalingi".

V. Noreika yra jų patikimiausias žmogus, nes V. Noreika, kaip rašo Naujienose Jonas Vaičiūnas, buvo sribas. Kas yra sribas? Rusiškai sakoma "Is-trebitel", lietuviškai - "sribas". Sribų pareiga buvo naikinti mūsų didvyrius partizanus ir jų šeimas.

O čia Kanadoje ir Amerikoje koncertų rengėjai, tą buvusį sribą garbina, ruošia jam iškilmingus priėmimus, vašes, dovanas ir išleistuves.

Būkime ateityje labai atsargūs, nepasitikėkime jokiam menininkui ir bet kam kitam, atsiųstam iš okupuotos Lietuvos bendradarbiavimo reikalui.

Jie visi yra prisidengę mas-kvinio agitpropo agentai ir jų tikslas yra mus suskaldyti, o paskui suvirškinti.

Vienais metais Hamiltone prof. St. Kairys iš Toronto, per Lietuvos kariuomenės minėjimą, savo paskaitoje dėl okupuotos Lietuvos menininkų koncertų Kanadoje taip pasakė: "Ant kabliuko užmautas solistas, o meškere laiko enkavedistas". Jis patarė tokius koncertus boikotuoti. Tautiečiai nepamirškime Lietuvos, Latvijos, Estijos tragedijų, nepamirškime Vengrijos ir Čekoslovakijos žiaurių įvykių. Būkime vieningi!

K. Lukoševičius

Norime šio laiško autoriui pastebėti, kad jo metamas kaltinimas solistui V. Noreikai, jeigu neteisingas, tėra skaudus smėlis. Mums, pavyzdžiui, žinoma, kad Noreika yra gimęs 1935 metais. Argi p.p. Vaičiūnas ir laiško autorius norėtų teigti "sribas" buvus 13-14 metų amžiaus? Red.

TRIMITO AIDAS

JIE MIRTI NEBIIJOJO

* 1919 m. gegužės mėn. iš Lietuvos bebėgą bolševikai, Panevėžy, turgaus aikštėje, sušaudė tris, į jų rankas pakliuvusius, Lietuvos partizanus: Kazį Šverceką, Kazį Šidagį ir Juozą Zakarevičių.

* 1920 m. lapkričio mėn. 19 d., penki Ramygalos šauliai - moksleiviai, prie Truskavos susikovė su Lietuvos išiveržusių lenkų kariuomenės eskadronu.

Sunkiai sužeistas šaulys Jonas Ambrazevičius pasilikęs dengė kitus besitraukiančius kovotojus. Žuvo didvyrio mirtimi, nuo priešų kulų suvarstyta krūtine. Lenkai sugavę šešiolikmetį Stasį Klimavičių, norėdami iš jo išgauti jam patikėtą paslaptį, buvo žiauriai mušamas šautuvų buožėmis, bandomas įkaintintais durtuvais. Nieko iš jo neišgavę, galop jį sušaudė.

* 1920 m. lenkai už Lietuvos partizanų grupės vado (Salako apylinkė, Zarasų aps.) Petro Šiaudinio galvą buvo paskyrę 10.000 zlotų premiją, bet išda-

vikų neatsirado.

* 1923 m. vasario mėn. 27 d., lenkai užpuolė Liškiavos miestelį. Žiauriai kankindami nužudė šaulius Jurgį Grigą ir jo tėvą. Sužvėrėję lenkai, kankinamo sūnaus akivaizdoje, sušaudė jo tėvą. Apalpusio sūnaus kūną badė peiliais, šakutėmis varstė jo gerklę, adatomis badė jo pirštų panages ir taip kankindami varinėjo miestelio gatvėmis, reikalaudami išduoti kitus Liškiavos šaulius. Jis jų neišdavė. Ilgai kankinę, lenkai nuvarė jį į kitą Nemuno pusę ir nušovė. Tėvo ir sūnaus didvyrių kūnai ilsisi Liškiavos kapinėse.

* 1941 m. birželio mėn., prasi-dėjus rusų vokiečių karui, Kaune, begindamas Viliampolės tiltą, nuo bolševikų kulų žuvo Lietuvos partizanas D. Savulionis.

* 1944 m. gruodžio mėn. 28 d., L. L. K. partizanai puolė ir užėmė Čekiškės miestelį, kur tuo metu buvo susirinkęs rajono komunistinis aktyvas. Partizanai, atlikę okupanto pakalikams užsitarnautus nuosprendžius,

pasitraukė be nuostolių.

* 1945 m. rudenį, kautynėse su bolševikais, garbingai bekovodamas, žuvo Kupreliškio L. L. K. partizanų vadas Kostas Kaminskas.

* 1945-46 m. prie Naručio ežero sėkmingai veikė Lietuvos Laisvės Kovotojų - partizanų junginys, 800 asmenų.

* 1946 m. birželio mėn. 6 d., dvi rusų kariuomenės divizijos, ginkluotos tankais, patrankomis, lėktuvais ir net šarvuotu traukiniu, apsupo Kazlų-Rūdės miškus ir ieškojo L. L. K. partizanų. Apsupimo kautynėse, nelygioje kovoje, krito daugelis L. L. K. partizanų. Bet kelis kartus daugiau krito Lietuvos žemės okupantų - rusų.

* 1947 m. gruodžio mėn. 8 d., Tolokių km. prie Miroslavo, kautynėse su Lietuvos okupantais bolševikais žuvo šie L. L. K. partizanai: V. Dumbliauskas-Pamidoras, A. Labutis-Žilvytis ir Vytautas Urbonas-Girinis.
* 1948 m. Simno apylinkėje, kovoje su Lietuvos okupantais ir Nukelta į 3 psl.

IŠ P.L.B.VALDYBOS, JAV IR KANADOS KRAŠTŲ VALDYBŲ KONFERENCIJOS.

"Nežinome, kaip jaunoms šeimoms padėti lietuvių ugdyme, nežinome nei kaip tai sužinoti", išsitarė PLB švietimo komisijos pirmininkas A. Rinkūnas, sausio 11 d. Toronte įvykusios Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybos, JAV ir Kanados kraštų valdybų konferencijos proga surengtam Bendruomenės veikėjų susitikime su spauda.

Tą dieną, septynias valandas posėdžiavę, veikėjai aptarė visą eilę ateities darbo planų, o labiausiai, kaip KLB p-kas S. Čepas sakė, kanadiečiai padėjo amerikiečiams išspręsti savas problemas. Be to, būta naudinga artimiausios susipažinti tik nesenai išrinktiems centriniams organams. Dalyvavo 21 asmuo, jų tarpe vykdomas vicepirmininkas S. Barzdukas, Amerikos LB tarybos pirmininkas J. Kapočius, ALB k. v. pirmininkas B. Nainys, Kanados LB k. v. pirmininkas S. Čepas, PLB ryšininkas V. Mike.

Kadangi posėdžiai buvo uždari, konferencijos nutarimai pristatyti atskirai po vakarienės, kurioje dalyvavo dar neišvykę konferencijos dalyviai, šiaip kviesti asmenys ir Darbininko, Dirvos, Draugo, T. Žiburių, N. Lietuvos korespondentai. Kiti laikraščiai, nors ir kviesti, atstovų neatsiuntė.

Konferencijos nutarimai nebuvo išdalinti, o tik greitai perskaityti. Daug kas išaiškėjo, beklaušinėjant.

Kaip jau skelbta, šie metai paskirti lietuviškam švietimui. Bendruomenė tad numato švietimo Metuose ruošti tarpmokymus, konkursus, atžymėti mokytojus. Reikšmingiausia, kad jau rimtai žadama rūpintis kaip padėjus, jaunom šeimom vaikus auklėti lietuviškai, nors tuo tarpu ir nežinoma kaip tai įvykdyti. Čia pat A. Rinkūnas kreipėsi į spaudą su gestijų arba bent diskusijų tuo klausimu.

Tiktai asmeniškai kalbėdamas, S. Barzdukas spaudai užmetė, kad ji ir Bendruomenės reikalus nežiūri tinkamai: kartais nepausdinami pranešimai, arba jie dedami neryškioje vietoje. S. Barzdukas apgailestavo, kad, ir bendrai, visi lietuviški reiškiniai tepristatomi antriniuose puslapiuose atseit lietuviško gyvenimo ypatingai nevertiname. Siūlė apie Bendruo-

menę rašyti daugiau ir nebūtinai tik teigiamai. Jam atsakė T. Žiburių redaktorius kun. P. Gaida, pastebėdamas, kad pranešimai išsiuntinėjami visiems laikraščiams vienodoje formoje, todėl reikiamo išpūdzio neturi ir redaktoriai tokią medžiagą tvarko pagal įdomumą. Spaudos konferencijos pravedėjas dr. A. Butkus pridėjo, kad valdybos informacijos netobulumą jaučia ir dabar stengiasi laikraščius informuoti per progines konferencijas.

Jungtinio Finansų komiteto projektas bus vykdomas ir toliau. Nors pernai ir nebuvo atsieta norimo tikslo, Bendruomenė tiki Jungtinio Fondo tikslumu ir bus tariamasi su Vliku ir Alt'u, kad ateityje toks Fondas būtų gyvenimiškas.

Buvo nutarta plėsti kultūrinę paramą ir ne šiaurės Amerikos bendruomenėms. Jaunimo kongresą šaukti 1972 m., jį jungiant su tautinių šokių švente. Neatrodė, kad tai praversti būtų parinktas Toronto, ko buvo laukta, nes, pavyzdžiui, Čikaga labiau užtikrina materialinį pasisekimą. Atskiro kongreso, nesujungto su kita švente, rengimas atmetas, nes "jaunimui neužtenka vien tik paskaitų ir diskusijų-reikia ir žaidimų".

Netrukus Bendruomenės iniciatyva bus šaukiama veiksmų konferencija, studijuojami bendruomeninės informacijos pagerinimai.

Kad konferencijoje daug kalbėta apie grynai JAV bendruomenės problemas rodo nutarimuose punktas, jog Bendruomenė ir toliau liksianti nepartine ir kad bus suaktyvintas solidarumo mokesčio rinkimas. Kanadoje gi partijos nebeaktualios, o solidarumo mokesčiai pakenčiami.

Pirmą kartą lietuviškojo spaudos konferencijoje dalyvavusio požiūriu, šis susitikimas nebuvo tinkamai pravestas. Buvo leidžiama daug kalbėti pašalininiams, reikšti asmenišką nuomonę, taip, kad daug dalykų liko nesužinota. O ir spaudos atstovai nebuvo judrūs, nes tik dviem laikraščiams (ar jų korespondentams) terūpėjo Bendruomenės veikla ir jos problemos. Visgi toks informacijos būdas yra daug tinkamesnis, nei sausi ir migloti komunikatai.

Kanadietės lietuvių šaulės, pirmojo šaulių suvažiavimo metu Toronte 1968 m.

Atkelta iš 2 psl.

JIE MIRTĖ NEBIOJO...

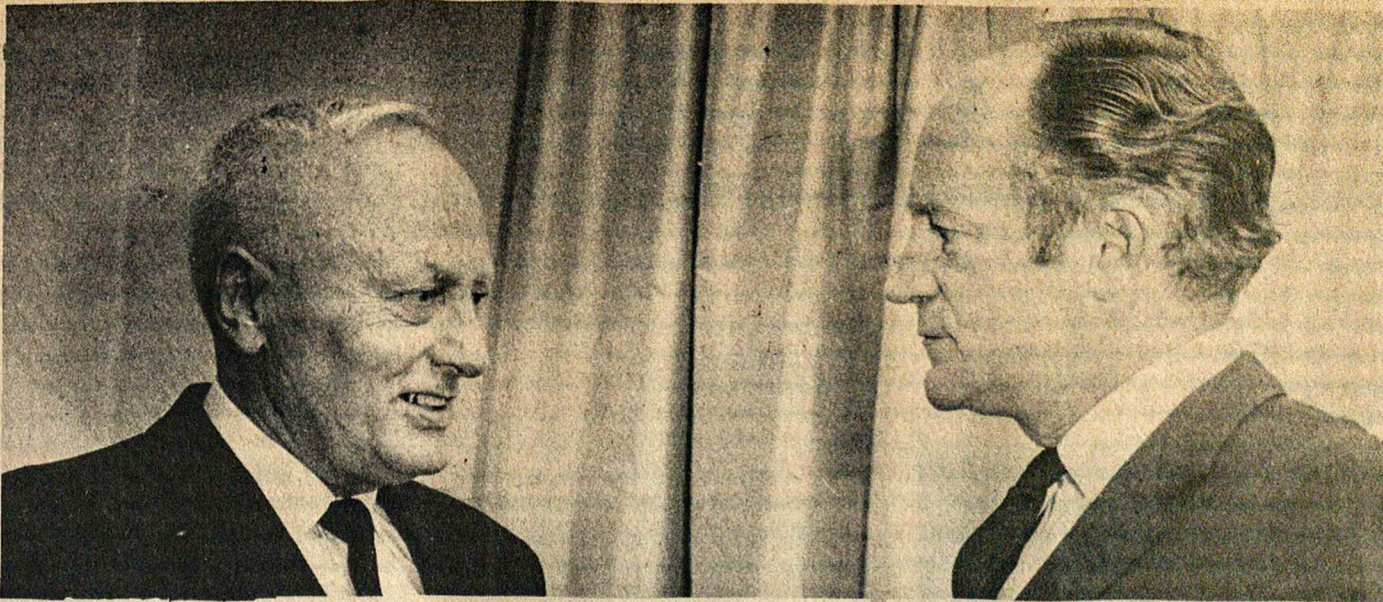
Jų pakalikais istrebiteliais, garbingoje kovoje žuvo šie L. L. K. partizanai: Valentinas Juškauskas, Bronius Aleksandričius ir Vaclovas Vyšniauskas.

* 1951 m. spalio mėn. Prienų miške, garbingai bekovodamas, žuvo vienas iš didžiausių L. L. K. partizanų vadų Juozas Lukša-Daumantas.

ŠAULIAI-LIETUVIŠKOS SPAUDOS TALKININKAI Nepriklausomoje Lietuvoje, gražiai veikusi Lietuvos šaulių Sąjunga, šalia karinio apmoky-

mo, gana plačiu mastu reikšėsi ir kultūrinėje srityje. Ypatingai savos lietuviškos spaudos rėmimo bei jos platinimo bare, ne tikta savo narių tarpe, bet ir visoje, plačioje lietuviškoje visuomenėje.

Manau būtų labai pravartu, čia, tremtyje, atsikūrusioje LŠ S-gos veikloje atkreipti į tai ypatingą dėmesį ir atgaivinti laisvoje tėvynėje veikusių tradicijų šiais S-gos 50-aisiais suaktyviniais metais, kuoplačiausiu mastu ateiti į talką savajai, laisvajai, laisvame pasaulyje išeinančiai, spaudai, kovojančiai už Lietuvos išlaisvi-

Vyriausio Lietuvos išlaisvinimo Komiteto pirmininkas dr. K. Valiūnas (dešinėje) pokalbyje su Tautos Fondo Kanados Atstovybės pirmininku S. Baneliu po praėjusios VLIK'o sesijos.

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA

Amerikos Lietuvių Tarybos valdyba kaip kiekvienais metais, Vasario 16 - tosios proga rašo raštus visiems senatoriams ir kongresmanams painformuojant apie Lietuvos padėtį ir prašant neužmiršti Lietuvos reikalų. Taip pat senatoriai ir kongresmanai prašomi prisiminti Lietuvą Vasario 16-tosios proga kongrese ir senate.

Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininko inž. Eugenijaus Bartkaus ir Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto pirmininko dr. J. K. Valiūno susitarimu Lietuvos išlaisvinimo darbą vykdančių veiksmų konferencija bus sukviesta 1969 m. balandžio mėnesyje, Chicagoje.

Konferencijoj numatoma aptarti Lietuvos išlaisvinimo akcijos sustiprinimo, veiksmų veiklos derinimo, informacijos, finansinių ir kiti reikalai.

Dr. Vladas Šimaitis ir Teodoras Blinstrubas ALT os val-

Kanados Lietuvių Fondas

NAUJI NARIAI IR ĮNASAI
Po \$ 100. 00:

322. Dudaravičienė Marija
323. Uogintas Titas
324. Zakarevičius Mečys
325. Petrauskas Jonas
326. Stankai Vanda, Kazys
327. Hamiltono Šaulių kp.

Pirmieji trys nariai-Edmontono Liet. Bendruomenės veikėjai. T. Uogintas buvęs Apyl. pirmininku. J. Petrauskas-tontiškis.

Ponai Stankai gyvena tolimoj Norandoj, Kvebeko prov. ir jų

nimą iš okupantų jungo, ir už lietuvių išlaikymą šiame krašte.

Kiekvienas šaulių dalinys, kiekvienas šaulys, šaulė turėtų atkreipti ypatingą dėmesį į tuos mūsų laikraščius ir žurnalus, kuriuose yra puoselėjama mūsų šauliškos veiklos apžvalga. Juos ne tikta patiems skaityti, bet ir ateiti jiems į talką naujų prenumeratorių rinkime, juos visokeriopai remti, kad išlaikius juos tvirtus ir kovingus lietuviškų reikalų šviesoje.

Šio laikraščio skiltyse, jau ketvirtį metų, kartas nuo karto matome pasirodant šaulių apžvalgos skyrių "Trimito Aidas". Tai, be abejo, labai daug padeda šauliškam veikimui. Užtai tenka išreikšti labai didelę padėką tuometiniam šio laikraščio redaktoriui Jonui Kardeliui, kuris labai nuoširdžiai suprato L. Šaulių S-gos reikšmę tėvynėje ir čia, tremtyje.

Šiuo metu, atėjus naujam "Nepriklausomos Lietuvos" redaktoriui dr. Henriui Nagiui, "Trimito Aidas" ir visi jo skaitytojai, sesės ir broliai šauliai, linki nepalaužiamos energijos, ir kūrybingos ištvermės didžiame lietuviško spausdinto žodžio darbe.

J. ŠIAUČIULIS.

dybos nariai paskirti komisijon aptarti Lietuvos išlaisvinimo darbui finansinės paramos klausimą su Vliko atstovais.

Vliko atstovais paskirti prof. Balys Vitkus ir Valerijonas Šimkus.

Dr. Leonas ir Irena Kriaučiūnai pakviesti dalyvauti JAV prezidento Richard Nixon inauguracijos baliuje. Dr. L. Kriaučiūnas tik grįžęs iš atostogų taip pat dalyvavo Mr. & Mrs. W. Clement Stone surengtame R. Nixon pagerbime sausio 3 d. Chicagoje, Sheraton viešbutyje. Ponia Irena tuo laiku dar ilsėjosi Floridoje.

Inž. Eugenijus Bartkus ALTO valdybos pirmininkas su ponia pakviesti dalyvauti JAV prezidento Richard M. Nixon inauguracijos iškilmėse ir baliuje. Ponia Bartkai rengiasi iškilmėse dalyvauti.

Visiems aukotojams Fondas dėkoja.

Pagal suvestą gruodžio 31 d. apyskaitą Fonde yra narių įnašų \$ 47000, aukų ir dalinių įmokėjimų \$ 1042. Viso \$ 48092. Tai iki 50 tūkst. trūksta tik \$ 1908. Pelno skirstymas numatomas kovo mėn.

Hamiltono F. įgaliotinis V. Narkevičius pranešė, kad jis nuo š. m. sausio 1 d. nebegalės tę pareigų eiti. Jis buvo F. įgaliotiniu pusantų metų ir per tą laiką Hamiltone įnašų telkimas žymiai padidėjo. Už tai Fondo vardu reiškia jam padėką.

Pradžioje Hamiltone pasidarbavo įgal. K. Mikšys. Dabar atėjo eilė pasidaruoti trečiam F. įgaliotiniui Stasiui Bakšiui. Tai Fondas laukia iš p. Bakšio tal-

kos ir linki jam sėkmės išpildyti likusią Hamiltono duoklę.

P. Lelis
Reik. Vedėjas

ŠALFFAS - gos INFORMACIJOS:

VISUOTINIS ŠALFFAS-gos SUVAŽIAVIMAS

Metinis visuotinis ŠALFFAS - gos suvažiavimas šaukiamas 1969 m. vasario 1 & 2 d., Detroit, Mich.

Suvažiavimas vyks Lietuvių namuose, 3009 Tilman Ave., Detroit, Mich. Pradžią - šeštadienį, vasario 1 d., 1 val. p. p. Suvažiavime, pilna balsavimo teise, dalyvauja sporto klubų atstovai bei ŠALFFAS-gos pa-

reigūnai, pagal ŠALFFAS-gos statute nustatytą tvarką.

Kaip suvažiavimo svečiai patariamuoju balsu kviečiami dalyvauti visi sporto darbuotojai, fizinio lavinimo mokytojai, sporto veteranai, lietuviškų organizacijų bei spaudos atstovai ir visi lietuviško sporto judėjimu besidomį asmenys.

Šalia einamųjų administracinių reikalų, suvažiavime nustatomos sportinės veiklos gairės ir nagrinėjamos bei sprendžiamos įvairios ŠALFFAS-gos gyvybinės problemos.

Smulkios informacijos bei instrukcijos išsiuntinėjamos visiems ŠALFFAS - gos vienetams. Visi kiti norį gauti papildomų informacijų apie suvažiavimą, prašomi kreiptis į artimiausią sporto klubą arba tiesioginiai į Centro valdybą, šiuo adresu:

Algirdas Bielskus, 15321 Lake Shore Blvd., Cleveland, Ohio 44110.

PABALTIEČIŲ SPORTO FEDERACIJOS SUVAŽIAVIMAS

Metinis šiaurės Amerikos Pabaltiečių Sporto Federacijos suvažiavimas įvyks 1969 m. sausio 18 d., Clevelande, Ohio.

Suvažiavime dalyvauja kiekvienos tautybės sportinės vadovybės ar jų įgaliotiniai. Kiekviena tautybė turi po balsą, nežiūrint kiek atstovų dalyvauja suvažiavime.

ŠALFFAS - gą suvažiavime atstovaus Centro valdyba.

Šis suvažiavimas yra reikšmingas tuo, kad federacijos vadovybė eilės tvarka perims latviai, dviejų metų kadencijai. Praėjusią kadenciją vadovybė buvo estų rankose.

Pabaltiečių S. F-jos vyriausias organas yra Vykdomasis komitetas, susidedas iš 12 narių, po 4 iš kiekvienos tautybės. Juos skiria kiekvienos tautybės sportinės vadovybės.

Suvažiavime bus nustatoma sportinės veiklos gairės ateities suvažiavimams bei sprendžiami kiti federacijos reikalai.

ŠALFFAS-gos Centro Valdyba.

Kanada mums yra gera!

Tai žodžiai daugelio žmonių, kada jie tampa Kanados, jų naujai pasirinktos tėvynės, piliečiais.

Kiekvienais metais arti 60,000 žmonių iš visų pasaulio šalių tampa Kanados piliečiais.

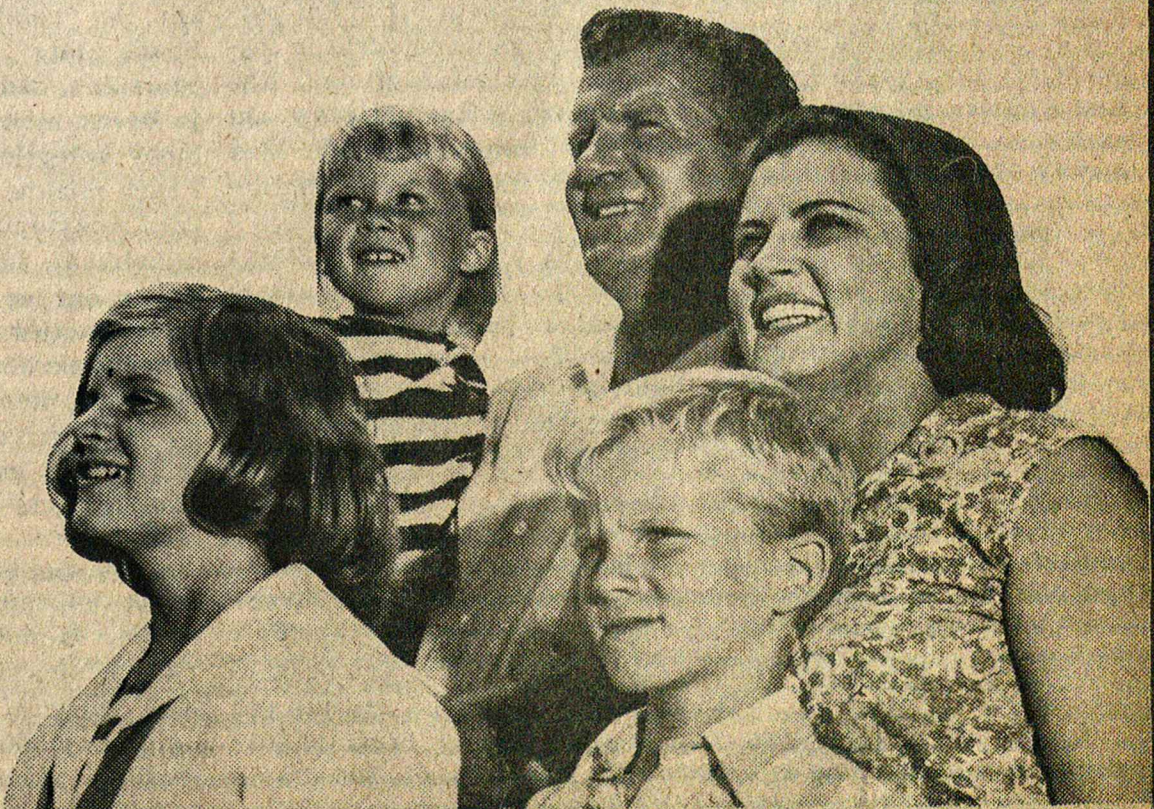
Ar jūs esate kvalifikuotas Kanados pilietybės suteikimoms privilegijoms ir atsakomybėms gauti?

Apie tai sužinokite ir pasitikrinkite

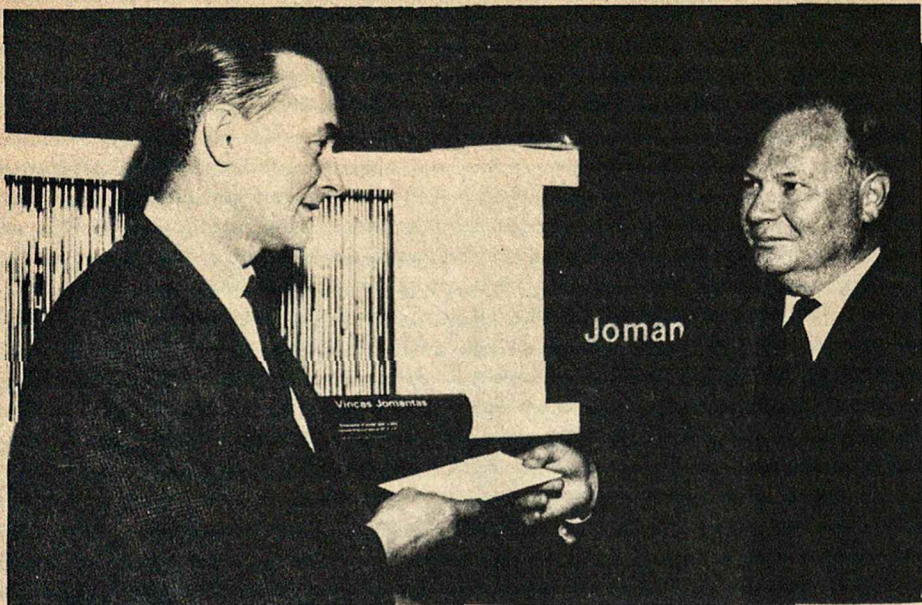
jums artimiausiame Kanados Pilietybės Teisme / Canada Citizenship Court /.

Jie yra pasirodę jums patarnauti sekančiose vietovėse: HALIFAX, MONCTON, MONTREAL, OTTAWA, SUDBURY, TORONTO, HAMILTON, ST. CATHARINES, KITCHENER, LONDON, WINDSOR, WINNIPEG, REGINA, SASKATOON, CALGARY, EDMONTON ir VANCOUVER. Taip pat jūs galite rašyti šiuo adresu: The Registrar of Canadian Citizenship, Secretary of State Department, Ottawa.

GOVERNMENT OF CANADA --- KANADOS VYRIAUSYBĖ

LIETUVIS SKULPTORIUS LAIMI 3000
AUSTRALIŠKU DOLERIŲ
PREMIJĄ

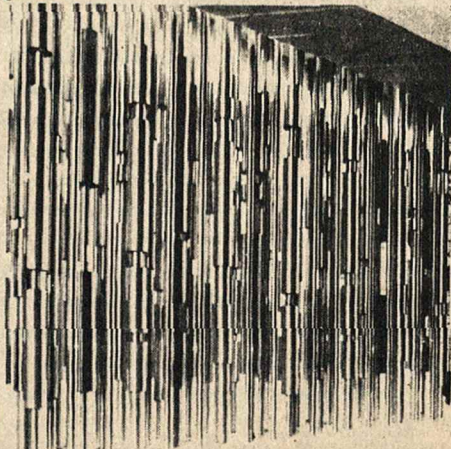

Joman

Comalco direktorius D. J. Hibberd įteikia premiją skulptoriui Vincui Jomantui.

Didžiausioji metinė Australijos premija už skulptūrą (Comalco Award) buvo praeitais metais paskirta lietuviui skulptoriui Vincui Jomantui. Varžybose taip pat dalyvavo kiti keturi žymiausi Australijos skulptoriai: Inge King, Michael Nicholson, Lenton Parr ir Norma Redptah. 1968 metų skulptūrinė užduotis buvo sukurti specialią skiriamąją sieną didžiulėms viešoms patalpoms. Tokiu būdu, ši siena yra vidinės architektūros dalis. Pati premija įsteigta kaip tikslas, kad paskatinti australų domėjimąsi skulptūra ir skulptoriaus su architektu kūrybinį bendravimą. Kiekvienais metais konkurse dalyvauja skulptorių kūrinių yra išstatomi parodose (Melbourne, Sidney ir kitur), o jų nuotraukos atspausdinamos specialiaje lei-

dinyje, kuris išsiuntinėjamas apie 3000 architektų. Iškilmingai premijos įteikimas įvyko Viktorijos Nacionalinėje galerijoje. Šių metų kovo mėnesį vėl bus pakviesti šeši skulptoriai varžytis dėl 1969 metų premijos.

Skulptoriaus Vinco Jomanto projektas - skulptūrinė skiriamoji siena.

FELETONAS

„Kai kurie literatūros kritikai savo straipsnius rašo taip, tarytum jie būtų skiriami ne skaitytojams, o jų autorių „erudicijai“ parodyti. Savo mintis šie kritikai reiškia tokia sudėtinga kalba, jų rašiniuose taip gausu tarptautinių žodžių, kad galva plyšta, stengiantis suprasti, ką autoriai nori pasakyti...“

Iš skaitytojo laiško redakcijai

Gal skaitėte mano apsakymą „Bulvė“. Kas neskaite arba neturėjo kantrybės iki galo perskaityti, trumpai pakartosiu turinį... Pagyvenusi moteris gabenama autobusu krepšį bulvių. Jai lipant iš autobuso, pati didžiausia bulvė nurieta ant šaligatvio. Kartu keliaujęs agronomas paspiria į gatvės vidurį ir mintyse tyrinėja, kokiame dirvoje ji išaugo tokia didelė? Vienai senutei bulvė primena jaunystę ir bulviakąjį anuometinį kaimą. Kita moteris ima skaičiuoti, kiek reikėtų tokių bulvių cepelinams, kad užtektų pietums jos keturių asmenų šeimai. Greita sėdinti mergina bulvę asocijuoja su akmenimis Juodosios jūros pakrantėse, ir ji pasaksta Kaukaze patirtų įspūdžių prisiminimuose. Bulvė lyg ir vienija keliaivius. Kai kas norėtų ją pasiimti sau, bet nedrįsta... Galiausiai mašinos ratai bulvę sutraiško. Ryto kiemsargis suplotą bulvę įmeta šiukšlių dėžėn.

Sakoma, kad pelėdai pats gražiausias paukštis pasaulyje — jos pelėdiukas. Prispazįsiu, kad ir mane apnikdavo panašios mintys. Šiaip ar taip, baltieji troškau išgirsti skaitytąjį arba kritikų vertinimą. Tokia proga pasitaikė pačiu netikčiausiu būdu.

Kartą, važiuojant namo, į troleibusą įsėdau du jauni, bet plačiai žinomi kritikai: Arūnaitis ir Butkus. Jie atsisėdė kaip tik priešais mane. Arūnaitis gniaužė rankoje žurnalą, kuriame buvo išspausdinta mano „Bulvė“, ir, atvertęs kaip tik tą puslapį, paklausė draugą: — Varte!

Butkus papurtė galvą ir įsigilino skaityti. Kai jo akys bėgiojo teksto eilutėmis, aš laučiausi lyg būčiau nuogai išrengtė prieš pašaipų gydytoją. Nekantariai laukiau pirmųjų pastabų.

Raidos faktuose įvairaus modernizmo paradokas, — pasakė Arūnaitis, kai Butkus baigė skaityti.

Aš griebiau užrašų knygutę ir ėmiau stenografuoti, kad nepraleičiau nė vieno žodžio.

Kai subjektyvių koncepcijų rentime bei jų polemiskame ardyme faktai išlaisvinami iš konteksto ir įmontuojami į kitą — tai istoriškai objektyvu, — tarė Butkus.

— Vidinio monologo genezė. — Imanentiška, fenomenali proza. — Mitinio metodo fantastinis etalonas. —

— Finale užtikrina komfortišką dvasios egzistenciją. — Susvetimejimo procesai deformuo-

TRANSFORMUOTA VARLĖ

ja intelektualo psichiką.

— Bekonfliktiško mąstymo recidyvas bei mentali ir emocinė materija — verta menininko dėmesio reiblybė.

— „Bulvė“ interpretuojama psichanalitinėje sferoje.

— Istorinė individo akistata, — nuomoj rarka Butkus. — „Bulvės“ autorė neišvengiamai vulgarizuoja ir falsifikuoja samones srauto prigimį.

— Tai akivaizdus protestas prieš aprioriskus mūsų prozoje autorių tezių pylimus, primityviai varžančius stichiską jutimą ir minčių tėkmę.

— Visos vertybės čia egzistuoja krizės stadijoje. Jos devaluojamos, kategoriskai almetamos ir iš naujo atrandamos.

— Bulvės akivaizdoje nereguliuojama mergina klausinėja save: kas aš esu?

— Desperatiški idėjos niuansai, — kalbėjo Butkus. — Merginos samonė prabyla lūžio akimirka, kai bulvė krinta autobuso pakopomis žemyn. Jos nusivylimas nuplauna įprastų tiesų kiutą ir palieka sielą be šarvų.

— Iš inercijos vidinio monologo šaknys smelkiasi į animistinę dvasinės krizės stadiją.

— Psichologizuoti einama prie giluminės dvasios substancijos.

— Tai kompleksas, kurio įtakoje skaitytojas pervertins ir mistifikuos giluminę psichiką.

— Racionalus psichanalitinis samonės srauto sluoksniavimas. Mergina ieško nežinomojo ikso.

— Avangardiška, kai įsisiūčia homoseksualiniai ir mazochistiniai impulsai, o pasamoneje išsiriuliuoja inversijų bei perversijų rezervuaras.

— Žmogiskosios plazmos impulsas. Tarpusavyje persipina seksualiniai vyriškieji ir moteriškieji pradai bei jų įžolesnių potraukių šešėliai, kurie įsiveržia į pirmą pradžių gyvenimo procesą. Atgavina universalius istorijos procesus. Rezultatas — prezentatyvi, transformuota varlė.

— Emocijų kaskados garsingai kviečia į mėslovejį ir obscesniškai primena smarkesnius kvapus.

— Tačiau erudicija iš anksto suformuoja specialius antierotinius filtrus.

— Dovanokit, — įsiterpia į pokalbį, — kiek supratau, jūs nagrinėjate apsakymą „Bulvė“?

— Antropologinė koncepcijų sintezė, — atsakė Arūnaitis.

— Įdomu, ar ji jums patiko?

— Kaip tai patiko? — nustebė Butkus.

— Pavyzdžiui, ar jūs patartumėte kitiems žmonėms skaityti „Bulvę“? O gal perspėtumėte, jog tai yra šlamštis ir tegu jie negaista laiko ir negadina sau nervų?

— Individuali realybė, — maloniai šyptelejo Butkus.

— Egoistiniai pradai ir erotiniai stimulai determinuoja intelektualo instinktus, — tarė Arūnaitis.

— Aprioriškų abscesų receptas orbi-toje.

— Banalu, — nusipurtė pirmasis.

— Eimel — paragino Butkus.

— Man labai įdomu! Aš esu su... — sušveblėnu dar jiems girdint. Abu kritikai pasistatė apykaples ir, nebedami lietaus, nužingsniavo gatve.

— Gal kokie svetimlaučiai? Kalba tarytum ne mūsų, — pasakė arčiau sėdėjusi bobulė.

— Ne, nie savi, tai mūsų literatūros kritikai, — omain teisinai.

— Mač, nereikia vyrų kibinti, — pabarė rūšiai.

— Aš tik norėjau išgirsti jų nuomonę.

— Matyt, nepatikai, už tai ir pabėgo.

— Kai savos nuomonės nėra, ką ten su svetima susikursi? — nusišaipė bal-ses už senutės nugaros.

— Sužiūrėsi... Apsimeta.

— Oi, dabar ištvirkęs jaunimas. Moka visokias kalbas.

— Aš sprukau laukan ir per dargeną grįžau pėsčia namo.

Aldona KONDRASKAITĖ

Iš „Tiesos“ 1968 m. gruodžio 28 d.

KUN. KAZYS ŽITKUS-

Žitkevičius, tebegyvenęs Kaune, gruodžio 30 d. sulaukė 75 metų amžiaus. Nors ir nepasitraukęs iš kunigystės, režimo toleruojamas, o kultūrininkų sluoksniuose net gerbiamas. Ir dabar, 75-tojo gimtadienio progą, net Literatūra ir Menas (1968 - 52), neslėpdamas, kad K. Žitkus yra "nuo 1918 metų katalikų dvasininkas", kalbėjo apie jį, kaip apie poetą, žinomą V. Stonio vardu, kuris "liko kuklus maironinės tradicijos tęsėjas" ir kurio "geriausi lyrikos pavyzdžiai patrauklūs savo nuodėrdumu, skambumu".

(Elta)

Gruodžio 30 d. Vilniuje buvo viešai pagerbtas Juozas Lingis, dabar "Lietuvos" vardu vadina-

mo (muziko J. Švedo išugdyto) ansamblio choreografas-baletmeisteris. Jam tą dieną suėjo 50 metų amžiaus.

J. Lingis įstojo į ansamblį 1941 metais, kaip vienas iš šokėjų. Nuo 1946 metų jis to ansamblio baletmeisteris. Sakoma, kad lietuvių tautinių šokių puoselėjimu Lingis atlikęs panašaus lygio darbą, kaip Švedas tautinių instrumentų muzikos gaivinimu.

(Elta)

Mokinių ekskursijos į bažnyčias dabar įprastas dalykas, — parašyta Vilniuje leidžiamo mokytojams skirto laikraščio, Tarybinio Mokytojo lapkr. 22 d. numeryje.

-Deja, — apgailestauja tos naujienos pranešėjas, — daugelio mokinių ekskursijų į bažnyčią tikslai apsiriboja estetiniu auklėjimu... Ateinam tam, kad pasi-grožėtume architektūra, sukauptais meno lobiais...

Tas priekaištas mokytojams ekskursijų vadovams sakomas, žinoma, ne už tai, kai jie ne melstis veda mokinius į bažnyčias, o už tai, kad jie, nors ir kompartijos ideologijos dvasioje išmokyti, užmiršta (ar sąmoningai vengia) naudoti tas ekskursijas skiepyti antireligionams pažiūroms. Būtent, rodo mokiniams tik tai, kas bažnyčioje gražu, apleidami prievolę rodyti, kur bažnyčiose paslėptas tasai "liaudies opumas"... (Elta)

KAI DŪMAI AKIŲ NEGRAUŽIA

(VIDUDIENIS LOS ANGELES MIESTE)

Pr. Visvydas.

Mano bosas žodį "bellyaching" vartoja kur reikia kur nereikia. Anądien, prieš pat šventes, pasišaukia jis mane į savo kambarį ir, baimingai apsižvalges, sako: "You better watch this guy. He likes to bellyache all over the place". Ir ima jis kokią dešimtį minučių prislėgtu balsu koneveikti Henry, kuris šį rytą buvo sustojęs prie mano stalo. Tiesiog nežinau prie ko tas "bellyaching" Henry mėgsta su manimi persimesti keliais sakiniais apie pasaulio situaciją. Dar niekad negirdėjau Henrio skundžiantis. Nieko nesakau bosui, nes kągi sakysi aimanuojančiam žmogui.

Kaip tyčia prie mano stalo prigula Čarlis, mūsų įmonės meno skyriaus vadovas, ir klausia, ar aš pasirošęs sutartam pobūviui, kuris įvyks vidurdienį Los Angeles mieste. Visiškai pamiršau, kad buvau per apsirikiimą pakviestas į tą metinį Art Directors Meeting. Aš nesu nei direktorius, nei menininkas. Bet Čarlis neatsileidžia. Pažadas lieka pažadu. Čarlio akyse esu "crazy Lithuanian" ir jis nori, kad aš pamatyčiau kažkokį keistą filmą, kurį rodys pobūvio metu. Gerai, kad pasiėmiau šįandien švarką. Pasakau bosui apie būsimą išvyką. Žiūri jis į mane nelaimingai. Tikriausiai, man išėjus, pasišauks į savo kambarį Robertą ir aimanuos dėl bendradarbių per didelės laisvės.

Iš Commerce City į Los Angeles miesto vakarinę dalį tik koks pusvalandis keliavimo įvažiuojame į Santa Monica

greitkelį. Beveik pustuštis. Neįprasta. Esam šeši vyrai Chevrolete. Gail, pats jauniausias Čarlio piešėjas, vairuoja. Aš sėdžiu atsilošęs į priekines duris ir vis būkštaju, ar jos atlaikys. Užpakalyje sėdis John, mane nuramina, nuspausdamas durų saugiklį. Sakau jam: "You are a good sport". Kažkaip norisi gyventi tokią gražią dieną.

Odienelė — vienas mano geras pažįstamas sakydavo — tikrai lietuviška skaidrioji. Tokia retai pasitaiko Los Angeles slėnyje. Dabar miestas atsiveria kaip neregėtas stebuklas. Ir kur tas nuolatinis dvokiantis smogas? Mūsų Anykščių Šilelio kūrėjas tikriausiai būtų sušukęs — Ėgi vėjelis išvijo piktaį smogą. Ir dūmai akių negrauzia. Ėgi palmės džiaugsmu netveria ir lino-guoja pravažiuojantiems. Kas ten plazda? Ėgi vėliavos ant laibųjų stulpų ir bokštų. Mes dabar matome ir trečiąją dimensiją — gėlmę. Ir ketvirtąją — spindintį oro viršėjimą. Staiga atsiveria akiratis su visais Wilshire bulevaro dangoraižiais. Toli banguoja Verdugo kalvos. Dar toliau dunkso San Gabriel kalnų viršūnės. Taip ir lekiame greitkelyje šnekėdami apie palmes, vėją ir apie sniegą kalnų šlaituose.

Įvažiuojame į Fairfax aveni-dą. Kai matai šaligatviu einančius jaunikačius su jarmulkomis, esi tikras, kad yra penktadienis ir kad biznio rajonas yra čia pat. Sukame į Trečiąją gatvę. Po kelių minučių jau esame ištaigingame restorane Dublin, kuris Los Angeles mieste sko-

ningas viščiuko patiekalais, paruoštais pagal visus košerio dėsnius.

Čarlis patikrina, ar mūsų pavardės yra sąrašė. Gauna kiekvienam po kuponą. Iškilmingai žengiamo į salės vidų, kur jau rikiuojasi stalai banketui. Tarpustalėse kur-nekur stoviniuoja vyruku būrzdoti ir nusiskute. Prie jų glaustosi dulcinėjos. Visų rankose, kaip taisyklė, šviečia "haibolų" stiklai. Rūpestingasis Čarlis tuoj pat mus nuvaro prie skurdžiai atrodančio baro ir iš eilės visiems mūsų korporacijos sąskaiton užsako po stiklą.

Dabar mes irgi, pagal taisyklę, stovime su stiklais, linksmiai žvalgomės, mirkčiojame vieni kitiems. Žodžiu, situacija kute-nanti. Salė jau artipilnė. Aš klausiu šalia stovinčio aukšto, melancholiško veido vyro: "O kokią bendrovę Jūs dirbate?" "Aš niekur nedirbu", atsako jis šypsodamasis. "Aš iš Long Beach State". Iš karto nesusivokiu, ką reiškia tas "iš Long Beach State". Vėliau John man paaiškina, kad tas vyrukas yra jo buvęs mokytojas iš valstybinės kolegijos, esančios Long Beach mieste. Noriu teirautis, kaip mokytoju patinkas mokytojavimas, bet Čarlis siūlo mums dar po vieną "drinksą" (korporacijos sąskaiton) ir ragina kuo skubiau išimti vietą rietas. Išalkę menininkai, pasirodę jau yra apgriuvę stalus. Vis dėlto be vargo gauname vietą pasienyje, prie aksominių užuolaidų.

Viščiukas kažkoks be kaulų atrodo, kaip iškeptos mėsos gumulas. Bematant sutaršome. Tada prieina kelneris. Renka iš visų kuponus. Nerandu savo. Kelneris jaudinasi, bet aš nesijaudinu — viščiukas juk yra jau suvalgytas.

Prasideda oficialioji dalis.

Kitame salės gale, prie mikrofono, energingas ir solidus ponas ima šnekėti. Tada pakviečia vieną menkai apsitaisiusį, barzda ir ilgais plaukais apžėlusį vyruką ir įteikia jam diplomą. Visi stipriai ploja. Po to yra kviečiamas ir gerai apsitaisęs, visiškai plikas kaip tilvikas tėvukas. Jam irgi yra įteikiamas diplomą. Visi ploja. Ir grakšti mergina gauna diplomą. Ir pagyvenusi dama irgi. Tokių diplomų yra išdalinama apie dešimt. Matau, kad elgiamasi demokratiškai, atsižvelgiama į visokio pobūdžio žmones. Čarlis man tiksliau paaiškina: "Premijos yra duodamos metinio projektų konkurso laimėtojams". Po tų oskarų mums atneša ledus užtekštus ant rudo pyrago krumblių. Neatrodo skalsiai. Okelneris į mane žiūri įtartina, vis negalėdamas užmiršti pamesto kupono.

Prie mikrofono yra pakviečiamas Saul Bass. Čarlis tuoj pat painformuoja: "Famous designer". Pasirodo, tas Saul Bass yra ir garsus, ir turtingas, ir kūrybingas. Savo menišką veiklą labiausiai pagarsėjo bestatant filmą Exodus. Simpatiškai ūsiu-kai puošia jo apvalų veidą. Yra vidutinio amžiaus, pilnas energijos. Metus laiko jis praleido bekombinuodamas filmą apie kūrybinį procesą — Why man creates? Filmo pastatymą finansiskai globojo Kaiser Aluminum korporacija. Šitą filmą dabar jis ir nori mums parodyti.

Tuoj yra ištiesiamas ekranas. Sėdintieji priekyje yra prašomi pasitraukti prie sienos ar eiti į galą. Mums gerai — sėdime šone ir nieko neužstojame. O filmas tikrai įdomus, ypač vištienos privalgys. Savotiška kultūros filosofija — raida nuo urvinio žmogaus pirmųjų įrankių išradimo ligi šių dienų meni-

ninko kaprizų. Istorijos epizodai kartūnų pavidalu kaupiasi pakopa ant pakopos. Ant senųjų griuvėsių auga nauji patobulinimai. Vėl viskas griūva, vėl nauji išradimai. Žinoma, tai sena istorija, bet originaliai parodyta. Tuoj pat prisimena vaikystėje ir dar dabar mėgiamas žaidimas su kaladėlėmis. Statai ir griauini...

Po tokios istorinės įžangos prasideda filosofavimas apie patį kūrybos procesą. Žmogus pasidaro išradėju bežaisdamas, tai yra tuo metu, kai jis pradeda "fooling around". Man atrodo, tai tik šalutinis akstijonas. Filosofija lieka filosofija. Suja galima sutikti ir nesutikti. Mane labiausiai šitame filme intriguoja ne filosofija, bet filminių epizodų originalumas, paremtas išradina technika. Pavyzdžiui, kalbantiesiems veikėjams, norint parodyti jų sąmonines įtakas, yra atidaromas galvos kaušas ir pilama atitinkama mikstūra. Įspūdingai yra nufilmuota minia gatvėje, reaguojanti į naują meno kūrinių. Geriausiai pavykęs yra ping-pongo sviedinėlį pavaizdavimas — jo kelionė, pirma, fabriko konvejeriujė ir, vėliau, gatvėje. Bešokinėdamas sviedinėlis sankryžoje sustabdo judėjimą, po to išoka į parką, kur yra masė panašią sviedinėlių, bet jie nešokinėja. O mūsų keliauninkas pašoka per aukštai ir dingsta debesyse. Alegorija. Savotiškas menininko — individo likimas.

Filmui įpusėjus netoliese atsisėda dvi seserys. Kad jos seserys, galiu eiti lažybų su kėkvienu — vienoda laikysena, lieknumas, vienoda šukuosena. Tačiau toji, kurios kakta yra aukštesnė ir plaukai, rodos, tankesni, primena mitologinę Eleną, kurią buvo įsimylėjęs Paris. Kodėl aš dabar turiu galvoti

apie Troją, kai toks įdomus filmas vystosi prieš akis? Silpnėybė? Bet ir mano bičiuliai ima žvilgioti. Gal jie irgi galvoja apie Troją?

Filmas pasibaigia. Didžioji menininkų dalis bematant išdulką. Keli likę buriasi prie Saul Bass ir teiraujasi kaip jam pavykę tą ar kitą vienaip ar kitaip nufilmuoti. Daug įkyrių klausimų. Bet Saulius nieko tiksliai neatsako — negi čia dabar išdavinės savo meno paslaptis.

Važiuojame namo. Šnekučiuojame įkaltinti filmo. Čarlis manęs klausia: "How did you like it?" "Nepaprastai", atsakau nemirksėdamas. "Filminė technika mane sužavėjo". Vėliau, prisiklausęs ir kitų bendrakeleivių komentarų, sakau: "Nesutinku tik su vienu dalyku. Būtent su tuo "fooling around". Argi tai būtina prielaida kūrybai? Dažniausiai būtinybė verčia žmogų padaryti išradimą. Reikalas. Per daug yra įsimylėta į tą pasakišką istoriją, kad krentantis obuolys iškėpęs poilsiaujantį Newtoną gravitacinei teorijai. Apie gravitacijos problemą Newtonas ilgą laiką galvojo dar prieš obuolio kritimą. Senatvėje jis prisipažino, kad obuolio pavyzdys tik pažadino jį pagalvoti apie tai, kad mėnulis, kaip ir obuolys, priklauso tam pačiam traukos dėsnui". Anot Čarlio, "fooling around" proceso šių dienų mene yra gal per daug. Kažko beieškant metamasi prie visko. Disciplina yra paneigta. Menininkas nori būti laisvas ligi pamišimo. Ar toks menas tvers ilgai, pasakys netolima ateitis.

Darbovietėje bosas klausia: "Did you see any cuties?" "O taip", atsakau linksmi. Ir kokių žavingos! Imu jam pasakoti apie aną tamsiaplaukę Eleną, dėl kurios graikai griovė šau-nų Trojos miestą.

TORONTO

1968 METŲ APYSKAITA

Kaip ir pritinka Jubiliejiniams metams, Toronto kolonijos gyvenimas praeitais metais buvo gyvesnis, nei ankstyvesniais.

"Karšta" Expo vasara atsiliepė ir čia. Bendrumoje, šiltai buvo priimtas Vilniaus solistas V. Noreika, kurio dviem koncertam netruko klausytojų. Galima nujauti, kad kontakto su Lietuvos žmonėmis pasėkoje gimė jaunimo ansamblis "Birbynė". Išsireiškiant pagal įsilietinančius terminus, valstybininkų pokalbis su tautininkais vyksta subtiliai, kaip kad, pavyzdžiui, neišrenkant buvusio PLB pirmininko į New Yorko seimą. Visgi aistros, nelyg pas kaimyną, neišsiliepsnojo. Neveltui torontiečiai buvo to nelemto sportininkų ginčo lygintojais.

Nors Toronte ir turima pakankamai bendruomeninių valdžių, įskaitant ir Politinį komitetą, Čekoslovakijos įvykiai, deja, nebuvo išnaudoti mūsų bylai. Net per daug ir nebandyta. Mat, kaip vienas iš valgus veikėjas aiškino: "Kam kištis, kai komunistai plaunasi su komunistais".

Šiais metais Toronto ir pietinio Ontario lietuvių galutinio susirinkimo vietoje – šv. Jono kapinėse – pradėta statyti koplyčia, kuri jungiama su paminklu Lietuvos laisvei. Pačios kapi-

nės neišvengiamai pilnėja. Nors ir kiekvieno žmogaus mirtis skaudi, labiausiai pergyventas dar nė pusamžio nesulaukusio statybos inžinieriaus Mykolo Gvildžio išsiskyrimas.

Plaktukai kaukėjo ir Prisiškimo parapijų begražinant(?) sales. Nors paskutiniosios T. Pranciškonų statybos buvo sukelusios erzelių, dabar viena yra tikrai gera, kad turima atskira patalpa, kur nuolat ruošiamos daugiau ar mažiau meniškų dalykų parodėlės. Tik tai gaila, kad saliuokė ir po remonto, liko tinkamai neparuošta galerijai.

Taigi, viešų statybų būta, tik tai šiemet niekas rimčiau nekalbėjo apie senelių namus.

Šiemet pagaliau pasirodė, daugumoje torontiečių pastangomis išleista, knyga "Lithuanians in Canada", apšlakstanti mūsų didžiai nuveiktus darbus Kanadai. Gerai, kad bent išma-ningi kanadiečiai jos neėmė rimtai.

Šalia Noreikos viešnagės, iš kultūrinių pramogų paminėtos Pulgio Andriušio ir Co. gastro-lės, čia vykusioje Lietuvių Dienoje Clevelando Grandinėlės pasirodymas su perkurtų tautinių šokių programa, hamiltoniečių gerų norų vaidinimas.

Jaunimo lietuviškas gyvas-tingumas neatrodė kad būtų su-

mažėjęs, bet gal dar net ir anaipol. Su ūpu įsijungimas ir į jau minėtą "Birbynę", Stepo Kairio puoselėjami skautukai skudutininkai ir organizuojamos kanklininkės bei birbynininkai, Prisiškimo par. "studentų" (tikriau, moksleivių) choras ir gausiai lankytos vasaros stovyklos rodo, kad dar nesi-ruošama pasiduoti. Ateitininkai tebeleido savo laikraštėlį "Pirmyn". Abu sporto klubai suruošė pirmą kartą grynai sportines stovyklas. Atšventę pirmąjį dvidešimtį, Vyčio sporto klubas turi apščiui jaunimo. Į šeštadieninę mokyklą atėjo eilė naujų jaunų mokytojų.

Iš Vatikano antrosios santar-rybos malonės, prie abiejų katalikiškų parapijų sudaryti komitetai su didesnėmis teoretinėmis teisėmis nei iki šiol. Torontiečiai, tiek kunigai tiek oficialūs katalikai pasauliečiai, rodė susirūpinimą platesniam katalikų gyvenimui, tačiau negavo pritarimo JAV-se.

Akademikų draugijos viešos paskaitos vyko įprastai: ir vėl buvo išgirstas pustūzinis mūsų įdomesnių žmonių.

Pradėta ruošti ir didesniems ateities avykimai. Tikimasi, kad Toronte įvyks sekantis Jaunimo Kongresas, o Katalikų Mokslo Akademijos suvažiavimas jau užsakytas.

Toronto kolonijoje dar daug ko bus.

PED. LITUANISTIKOS INSTITUTO IŠLEISTUVĖ
Su praeitų (1968) metų paba-

ga, gruodžio 28 d., Pedagoginis Lituanistikos Institutas Čikagoje turėjo diplomų įteikimo šventę. Iškilmės įvyko Jaunimo Centro didžiojo salėje. Jos buvo pradėtos Bacho preliūdu ir fuga, kuriuos forteplonu atliko M. Drunga.

Ta proga Instituto rektorius kun. V. Bagdanavičius, MIC. tarė atidaromąjį žodį, pasveikino absolventus ir įteikė jiems diplo-

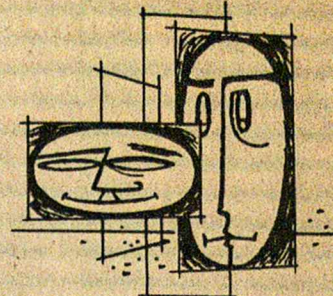
mus. Pradinės lituanistinės mokyklos mokytojo cenzu Institutą baigė: J. Bradūnas, E. Juodvalkytė, U. Juodvalkis, J. Juozėvičiūtė, E. Miniataitė-Jasaitienė, M. Pakalniškytė-Girniuvienė, D. Prišmantaitė-Malauskienė, J. Raslavičiūtė, J. Reinyš, D. Šukelytė, A. D. ir J. Vaičiūnaitės.

Aukšt. lituanistinės mokyklos mokytojo cenzu Institutą baigė: Pr. Alšėnas, M. Drunga, N. Jankutė-Užubalienė, J. Jasaitytė, J. Račkauskas, V. Narutis, J. Šuopytė, D. Valatkaitytė, A. Veličkaitė.

Oficialioji diplomų įteikimo dalyje dar kalbas pasakė ir absolventus sveikino vyks. V. Brizgys, Tėvų jėzuitų provinciolas ir Instituto globos k-to pirm. kun. G. Kijauskas, SJ. JAV – bių Centro v-bos pirm. inž. Br. Nainys ir gen. konsulas dr. P. Daudžvardis.

Instituto direktorius D. Velička dalyvius supažindino su naujaisiais Instituto leidiniais: dr. R. Šilbajorio "Socialistiniu realizmu" (veikale surinkti dokumentai, kaip okupantų Lietuvos ir kt. kraštų m-klose viskas rusinama ir tempiama ant vadina-mo socialistinio Maskvos kur-palio).

Nukelta į 6 psl.

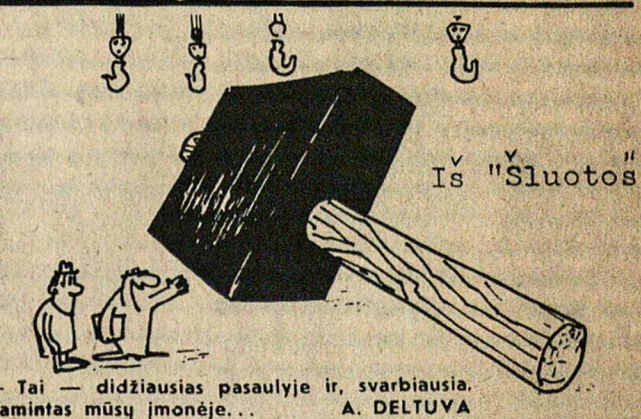
KREVI
VEIDRODŽIAIDIRBANČIŲJŲ BALANSAS
KANADOJE

Žmonių skaičius	Kanadoje	65 metų ir vyresni
Balansas	galinčiųjų dirbti	14,000,000
Balansas	galinčiųjų dirbti	8,000,000
Balansas	galinčiųjų dirbti	3,000,000
Balansas	galinčiųjų dirbti	3,000,000
Balansas	galinčiųjų dirbti	1,500,000
Balansas	galinčiųjų dirbti	750,000
Balansas	galinčiųjų dirbti	500,000
Balansas	galinčiųjų dirbti	250,000
Balansas	galinčiųjų dirbti	25,000
Balansas	galinčiųjų dirbti	24,998

Du? Na taip, tai tu ir aš. Ir žiūrėk, kad pradėtum greičiau suktis, nes aš labai pavargęs pats vienas visą kraštą tvarkyti!

Tik tarp didelių
Drambliui skundžiasi musytė:
„Musių negaliu klausyti...
Tik tarp jų — didelių
Būti didelė galiu“.

— Tai — didžiausias pasaulyje ir, svarbiausia, pagamintas mūsų imonėje...
A. DELTUVA

VINCAS MYKOJAUS
SUKILĖLIAI PUTINAS

XXIV

Gegužės 26 d. į Vilnių atvyko naujasis generalgubernatorius grafas Michailas Muravjovas. Trečią valandą po pietų raitų žandarų lydimą karieta sustojo prie generalgubernatoriaus rezidencijos. Iš karietos išlipo žemo ūgio, storas, sudrįbęs, nukarusiais žandais generolas ir, pasiramščiuodamas lazda, adjutantų lydimas, įėjo į rūmus. Nazimovas laukė jų su pietumis.

Dar pakeliui į Vilnių Muravjovas pradėjo eiti savo pareigas — malšinti sukilimą. Trumpai apsisisto- jęs Dinaburge, jis susipažino su tvirtovės padėtim, surinko žinių apie gresiantį pavojų iš sukilėlių pusės, davė įsakymus, kaip užtikrinti saugumą. Čia pat pasirašė mirties nuosprendį jaunajam grafiui Plateriui, kuris neseniai su maistininkų būriu kėsinosi pulti ginklų transportą ir paimti tvirtovę. Jau Dvinske naujasis generalgubernatorius apsigaubė nepalaužiamo, griežto, žiauraus imperijos priešų tramdytojo šlove.

Pasilejęs po kelionės, praleidęs pirmąją naktį Vilniuje, Muravjovas rytojaus dieną pirmiausia at-lankė metropolitą Josifą ir nuvažiavo pasimelsti į Nikolajaus soborą. Čia jis patyrė pirmą šiurpų suki-limo įspūdį. Soboro viduryje stovėjo katafalkas su karstu, o jame gulėjo sukilėlių nukauto gvardijos ka-reivio kūnas. Apie karstą stovėjo jo draugų kuopa, atvesta dalyvauti laidotuvėse.

Sužinojęs apie tai, generalgubernatorius žemai nusilenkė karstui, tris kartus plačiai persižegnojo ir čia pat prisiekė dievui, kad be jokio pasigailėjimo naikins miatėžnikus šiame krašte. Piktas, paniūręs, susiraukęs, kaukšėdamas lazda ir akmenines grindis, išėjo Muravjovas iš soboro, sėdė į karietą ir nubildėjo į savo rezidenciją. Salėje jo laukė kariškiai, val-dininkai ir bajorijos maršalkos. Generolas pirmiausia kreipėsi į kariškius, kurių tarpe buvo nemaža gvar-dijos karininkų, ir imperatoriaus vardu dėkojo jiems už narsą, ginant caro imperijos neliečiamybę. Malo-ningasis ciesorius jiems gausiai už tai atlyginsias.

Bajorijos atstovų priešakyje stovėjo su kitais Vil-niaus maršalka Domeika ir Gardino — grovas Sta-šinskis. Nemėgo jo Muravjovas. Jis girdėjo, kad tai atkaklus, priešiškai nusiteikęs lenkų ponas. Tad ėmė kalbėti apie kiekvieno pareigą būti ištikimam vy-riausybei ir kad maršalkos turį pranešti apie priešiš-kai nusiteikusius žmones, ypačiai iš bajorijos sluoks-nių. Į tai Stašinskis atsakė, kad šiuo metu yra įsiga-lėjusios tokios nuotaikos, jog vyriausybė niekuo iš-bajorijos pasitikėti negali. Muravjovas įniršęs nuvė-rė maršalką neapykantos kupinu žvilgsniu, tačiau susivaldęs atšovė:

— Jūs, šviesiausiasis pone, visados rasdavote priežasčių išsisukti iš jums pavedamų įsakymų. Pa-tariu jums nuo šiol sąžiningiausiai, be jokių išsisu-kinėjimų, pildyti mano įsakymus.

Ir, paliejęs pirštu ordino kryžių bei kaspiną, kuriais buvo pasipuošęs maršalka, pridėjo:

— Priešingu atveju, jūsų šviesybe, nei šitas, nei šitas neapsaugos jūsų nuo kartuvių.

Nustėro susirinkusieji, išgirdę tokius satrapo žo-džius.

Rytojaus dieną audiencijoje katalikų dvasininki-jai Muravjovas vėl grasino maistininkams ir reika-lavo visiškos ištikimybės vyriausybei. Labai nepatiko satrapui, kai Vilniaus vyskupas Krassinskis bandė su-menkinti sukilimo pobūdį ir reikšmę Lietuvoje. Vys-kupo žodžiuose generalgubernatorius įžvelgė jo pa-ties, jo vaidmens tokiu pavojingu imperijai momen-tu menkinimą. Į vyskupo pastabą, kad katalikų dva-sininkija esanti ištikima ciesoriaus vyriausybei, Mu-ravjovas piktai atkrito, bene vyskupas turis galvoje kunigą Mackevičių kaip dvasininkų ištikimybės pa-vyzdį! Jeigu taip, tai tegu vyskupas žino, kad jis, generalgubernatorius, imsis kuo griežčiausių priemo-nių tokiems kunigams sudrausti. Nusiminę, įbaugin-ti paliko dvasininkai Muravjovo rezidenciją.

Prasidėjo niūri naujojo generalgubernatoriaus veikla, malšinant sukilimą Lietuvoje. Pradėta nuo Vilniaus miesto. Išleista įsakymas areštuoti ir varty-ti kalėjimus už mažiausią pasipriešinimą policijai, ka-riuomenei, valdžios pareigūnams. Buvo įvesta griežta priežiūra atvykstančių ir išvykstančių iš miesto žmo-nių. Įmonių savininkai, meistrai, vienuolynai, para-pijų administratoriai, ūkiai turėjo mokėti stambia-piginę pabaudą už kiekvieną be policijos žinios iš-vykusį jų žmogų. Buvo baudžiami ir nešiojantieji ge-dulą dėl žuvusių sukilėlių.

Išidrąsino ir sužulėjo policininkai, žandarai, visi, kas tik buvo ar dėjosio veikiančiu prieš sukilimą bei Muravjovo valios vykintoju. Prasidėjo saivaliavimai neregėtas teroras. Pats Vilniaus policeisteris majo-ras Sarančėvas landžiojo po bažnyčias, atiminėda-mas ten renkamas sukilėliams aukas. Greitai prisil-pildė visi Vilniaus kalėjimai.

Į svarbesnius nusikaltėlius, jau seniau užda-rytus į kalėjimą, tuojau atkreipė dėmesį naujasis ge-nalgubernatorius. Tai buvo du kunigai — 25 metų Stanislovas Išora, Zaludžės bažnyčioje paskaitęs sausio 22 dienos sukilimo manifestą, ir seniuks Raimun-das Ziemackis, taip pat paskelbęs tą patį manifestą. Kartu su jais kalėjime sėdėjo jaunas šlėkta Albertas Leskavičius. Visų trijų laukė ta pati žiauri bausmė — sušaudymas Lukiškio rinkoje.

XXV

Tą rytą naujasis Vilniaus generalgubernatorius generolas grafas Muravjovas pabudo gana anksti, jautėsi išsimiegojęs, po kelionės pailsėjęs ir tuoj ke-tino imtis darbo. Po pusryčių žvaliau, negu paprastai, pakilo nuo stalo ir, pasiramščiuodamas lazda, ėjo į savo kabinetą. Nauja vieta, naujos atsakingos parei-gos stiprino jo jėgas. Visame sudribusiame savo kū-ne jautė pagyvėjimą, o apgriuvusios mažos akutės žviritriai bėgiojo plikomis koridoriaus sienomis, netu-

rėdamos kur sustoti, prie ko susitelkti. Vieną kitą kartą akys pro langus nuklydo į toli, kur stūksojo katedros kryžius ir bokštas. Pasibaurejimo grimasa iškreipė generolo veidą. Juk tai miatėžnikų lizdas! Šlykštus vaizdas!

Adjutantas atidarė kabineto duris, įleido general-gubernatorių, pribėgęs prie rašomojo stalo, atitraukė kreslą, pagarbiai paėmė iš jo šviesiasias rankos lazda. Muravjovas sudribo kresle visu riebalais aptekusiu savo kūnu, padėjo ant stalo rankas, atsilosė, primer-kė akis ir valandėlę susimąstė. Tai štai čia, šitoj vie-toj, šiandien jis pradeda savo pareigas — tarnauti jo didenybei imperatoriui, be atodairos naikinti jo prie-šus, numalšinti maištą šiame krašte. Jis tą uždavinį atliks, ciesoriaus neužvils. Jis atsimena savo žodžius, pasakytus monarchui: „Šviesiausiasai Pone! Esu žiau-rus ir savo charakteriu, ir savo isitikinimais. Krauju sutepsiu tavo viešpatavimą.“ Jis dar prisimena, kaip kadaise šito paties krašto mieste, Gardine, gyrėsi, kad esąs „ne iš tų Muravjovų, kuriuos karia, bet iš tų, kurie karia“. Ir jis pajunta širdy sadistišką malo-numą, pagalvojęs, kad štai dabar turės progą tuos savo žodžius pateisinti darbais.

— Kas laukia? — kreipėsi į adjutantą švelniu, plonu balseliu, keistai nesiderinančiu su visa gremėz-diška jo išvaizda ir piktu veidu.

— Pirmoj eilėj vyresnysis auditorius Nejelovas, jūsų šviesybe, — atraportavo adjutantas, išsitempęs ir kaukštelėjęs kulnimis.

— Prašyk!

Įėjo auditorius bylom nešinas.

— Ką čia man atnešat, jūsų kilnybe, — saldžiai paklausė generolas, įsmeigdamas į Nejelovą žviritrias akutes.

Auditorius taip pat išsitempė ir kaukštelėjo kul-nimis.

— Laisvai, — maloningai mostelėjo ranka genero-las. — Rodyk, ką atnešei.

— Patvirtinti tris teismo nuosprendžius, jūsų švie-sybe. Jūsų pirmatakas generolas Nazimovas nesu-spėjo jų pasirašyti.

— Kokiems nusikaltėliams tie nuosprendžiai?

— Miatežnikams, jūsų šviesybe.

Pikto džiaugsmo banga perliejo Muravjovo širdį, o akyse plykstelėjo žalsvos liepsnelės. Bet jis ats-liepė tokiu pat tyliu, švelniu balseliu:

— Sakai, miatėžnikams? Kas jie tokie?

— Du kunigai ir vienas šlėkta. Kunigas Stanislo-vas Išora 25 metų, kunigas Raimundas Ziemackis 53 metų ir šlėkta Albertas Leskavičius 20 metų.

— Už ką jie nubausti?

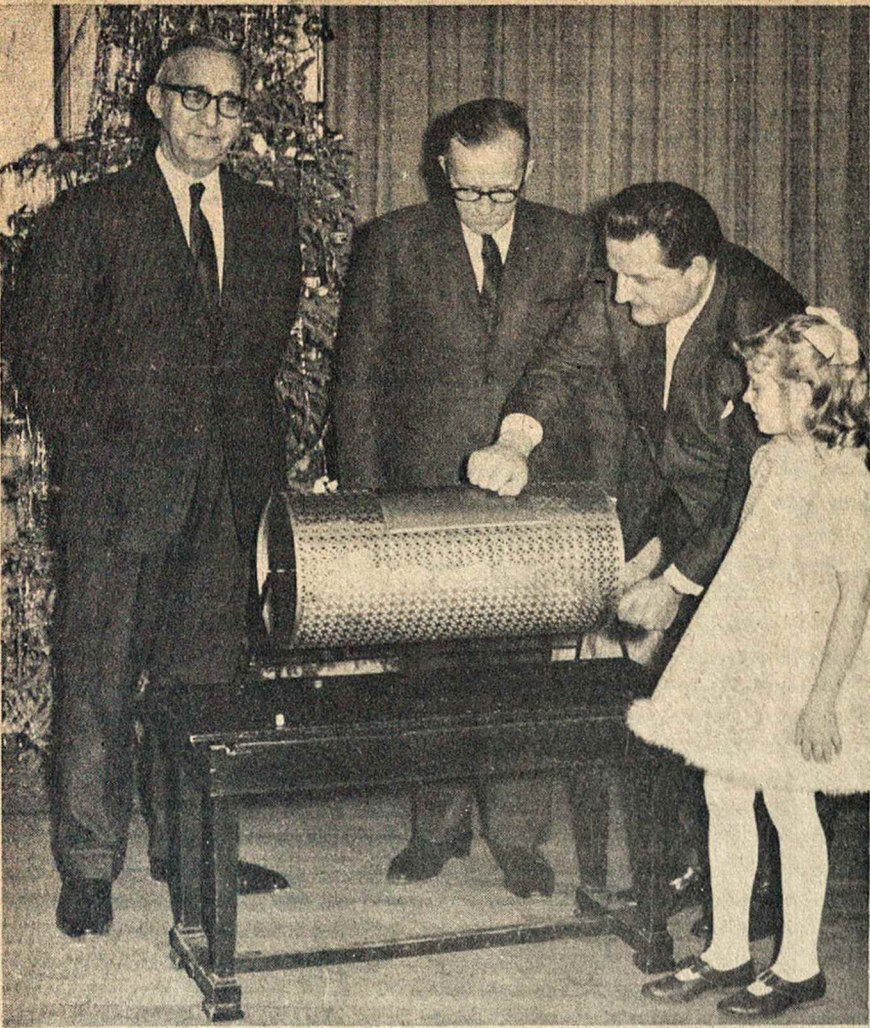
— Kunigai — kad skaitė bažnyčiose kurstančius į miatėžą atsišaukimus, o šlėkta — kad tam pritarė ir pats ruošėsi stoti į sukilėlius.

— Kaip nubausti?

— Po 10 metų katorgos darbų, jūsų šviesybe.

Muravjovas piktai šyptelėjo ir dešinės rankos pirštais ėmė barbenti į stalą. Jis kažką mąstė. Jis pri-siminė, kad jo pirmatakas Nazimovas vakar patarė jam elgtis atsargiai su kunigais, kadangi juos liaudis labai gerbianti.

— Paikas senis, — pagalvojo Muravjovas. — Jeigu juos liaudis gerbia, tai reiktų įvaryti baimės ir jiems, ir liaudžiai...

Iš kairės į dešinę: J. Raud(estas), veikalo "Baltic Story" pastatymo kom. narys; A. Stals(latvis), "Imanta" org. pirm. Edmontone; A. Dudaravičius, veikalui pastatyti kom. pirmininkas ir Nijolė Karosaitė, kuri ištraukė loterijos laimėtojų pavardes.

BALTIEČIAI VISOJ KANADOJ REMIA "BALTIC STORY" VEIKALO PASTATYMĄ

Loterijos laimėtojai. Lietuviai, latviai ir estai, gyvenantieji įvairiose vietovėse, atsiliėpė su entuziasmu, nupirkdami virš 5000 bilietų. Pinigai už bilietus buvo gauti net iš Corner Brook, Nfld. ir iš Nanaimo, Britų Kolumbijos. Mažiau, negu buvo tikėtasi, gauta iš Montrealio ir New Yorko.

Pačios loterijos paruošimas prasidėjo keletą dienų prieš Naujus metus. Veikalui pastatyti komitetas suregistravo visus gautus bilietus ir sudėjo juos į bačkutę, Naujų Metų vakarą, Edmontono Liet. namuose susirinkus baltiečiams, 7 metų amžiaus Nijolė Karosaitė ištraukė trijų aukotojų pavardes: laimėjo:

\$ 500.00 K. Salkauskas, Calgary, Alta (lietuvis), \$ 250.00 Ponia G. Upite, Hamilton, Ont. (latvė), \$ 100.00 Mr. O. Roscher, White Rock, B. C. (vokietis).

Veikalui pastatyti Komitetai širdingai dėkoja visiems platintojams už įdėtą darbą ir pirkėjams už aukas. Vaidinimo tikslas.

"The Baltic Story" bus pirmą istorinę dramą, kuri kreipsis į laisvo pasaulio žmonių sąžines. Veikalas truks virš 2 val. ir bus pastatytas Vakarų Kanados geriausiuose teatruose, kurių bendra talpa yra virš 12000 žmonių.

Knygų yra parašyta atskirai apie lietuvių, latvių ir estų tautų likimą, bet nėra nė vieno veikalo, skirto visoms trimis valstybėms.

Kodėl rašoma drama? Dėl to, kad teatras yra visiems prieinamiausias ir, palyginus su televizijos 3 min. ar 15 minučių programomis, duos galimybę šį klausimą iškelti 2 valandas. Be to, dramų veikalas yra rašomas ir dėl to, kad ateityje baltiečiai, gyvendami mažose kolonijose, galėtų pastatyti ne tik Kanadoje ar Amerikoje, bet ir

ST. CATHARINES, ONT.

Buvusio Lietuvos prezidento a. a. A. Smetonos 25 metų mirties sukaktuvių paminėjimą turėjome šio mėn. 11 d. Iniciatoriai idėję gan daug darbo ir turėjo nemažai rūpesčių bei išlaidų. Bet mažoje liet. kolonijoje visuomet yra sunkumų su menine dalimi. Taip atsitiko ir šiuo atveju. Meninė dalis buvo labai trumputė, kurią atliko solistas V. Verikaitis iš Toronto, padidinuodamas keletą dainų. Jau gan pasikeitęs-susilpnėjęs solisto V. Verikaitio balsas, o ir dalis jo pasirinktų lengvo žanro dainuškų netiko laiko

rimčiai. Nors scena atrodė gan patraukliai, kurioje buvo didelis A. Smetonos portretas, pieštas p. S. Setkaus ir prie portreto labai gražiai derinosi keturios vėliavos, kurias labai gražiai visuomet ir visur tvarko jaunas ir energingas p. Z. Jakubonis. Svečias S. Karpius iš Clevelando, JAV, padarė trumpą apžvalgą iš a. a. A. Smetonos gyvenimo ir veiklos JAV, o taip pat ir jojo mirties aplinkybes. Gi priedu dar parodė du filmus: vieną iš velionio A. Smetonos gyvenimo JAV, o kitą iš įvairių iškilnių Clevelando parke

esančio lietuviško sodelio.

Taip pat velionis buvo prisimintas ir per lietuvišką radijo valandėlę iš radijo stoties Oakville, Ont., bet šiuo atveju kalbėtojas nebuvo objektyvus.

S-tis.

TRADICINĖ KALĖDŲ EGLUTĖ

KLB vietos a-kės v-bos pastangomis ir šiais metais tradicinė šv. Kalėdų eglutė vietos vaikučiam buvo surengta gruodžio mėn. 22 d. mūsų lietuviškos parapijos salėje. Gi atsilankiusių vaikučių skaičius šiais metais buvo rekordinis.

Šia proga turėjome ir labai gražią meninę dalį, kurią išpildė mūsų gražūs jaunimėlis, neišskiriant nei pačių mažųjų pipiriukų. Jaunųjų tėveliai ir svečiai su nuostaba ir džiaugsmu sekė, kaip jų atžalynas grakščiai šoko tautinius šokius, dainavo ir deklamavo. O pati "didžioji" dalyvė, Rasutė Zubrickaitė labai rūpestingai padėjo Kalėdų seneliui dalinti dovanėles.

Bet norint atlikti ką nors nauingo ir gražaus, neužtenka turėti daug pinigų ir gerų norų, bet dar reikia lietuviškos širdies ir didelio pasiaukavimo.

Taip ir šiuo atveju, mūsų jaunųjų šis gražus pasirodymas įvyko ne savaime, o tik dėka mažos grupelės pasišventėlių. Kad ir štai, p. D. Eimantienė gyvena gan tolokai nuo St. Catharines, bet kiekvieną šeštadienį, aukodama savo laiką, atvažiuoja pamokyti mūsų jaunųjų lietuvių kalbos. Šiuo gi atveju p. D. Eimantienė parengė jaunosios vaidybą, gyvajam paveikslui, deklamavimui ir kt.

O ir pp. S. S. Zubrickai, tai mūsų gyvasis sidabras. Abu muzikaliai, nuoširdūs ir visa siela atsidadę mūsų lietuviškiems reikalams. Kaip p. D. Eimantienė, o taip pat ir pp. S. S. Zubrickai yra jaunos kartos atžalos, bet nuo lietuviško kamieno nepasitraukę.

Mes visi dėkingi mūsų jauniesiems už taip gražų meninį pasirodymą.

Dažnai pasakome, kad mūsų jaunimas nesidomi lietuviška veikla, kad nelanko lietuviškų rengimų ir pan. ir pan. Bet šis paskutinis gražus įvykis aiškiai parodo, kad tai netiesa.

Mūsų jaunimas visur eina ir viskuo domisi, tik reikia daugiau tokių pasišventėlių, kaip p. D. Eimantienė, pp. Zubrickai, p. A. Šetikas ir kiti, kurie su jaunimu dirba. Mūsų a-kės v-ba padarė labai gražų gestą šiais metais, pakviesdama Kalėdų eglutės šventės ir mūsų apylinkės mišriųjų šeimų jaunimą. Gal tik vienas kitas iš mišriųjų šeimų jaunutis nemokėjo, o gal nedirbo, bet dauguma lietuviškai dėkojo Kalėdų seneliui už dovanėles.

Bet mums visai nėra ko stebėtis iš mišriųjų šeimų, kai čia pat mes turime grynai lietuviškas šeimas, kurių vaikai jau nei žodžio nesugeba ištarti lietuviškai.

Tikėkime, jog ir ateičiai šį gražį pradžią liks pavyzdžiu mūsų broliško ir gražaus gyvenimo šių kilnių švenčių proga.

Šv. Kalėdos yra Kristaus gimimo diena. Kristus yra vienas iš visų mūsų geras ir teisingas. Ir mes neturime teisės išskirti iš savo tarpo žmonių, kuriems likimas lėmė sukurti mišrias šeimas. Visi esame to paties Kristaus vaikai, o tuo pačiu broliai ir sesutės.

Tenka dar pabrėžti, kad LB St. Catharines ap. v-bos pirm. p. A. Šetikas ir šiuo atveju pasielgė labai korektiškai, pasveikindamas mišriųjų šeimų narius anglų kalba.

Koresp.

CLEVELAND

MIRĖ ALEKSAS ŠEMETA.

Visus Clevelando lietuvių sukrėtė žinia, kad gruodžio 14 d. sunkios vėžio ligos nukankintas mirė Aleksas Šemeta, vos prieš kelias dienas ligos patalė atšventęs savo 65 metų gimtadienį.

A. Šemeta, gyvendamas Clevelande nuo 1951 metų ir aktyviai dalyvaudamas vietos lietuvių visuomenės kultūriniame gyvenime, buvo visiems gerai žinomas ir plačiai pažįstamas.

Velionis buvo gimęs 1903 m. Šiauliuose. Pačioj savo jaunystėje įsijungė į Nepriklausomybės kovas ir buvo narsus garsaus Kužių partizanų būrio karys. Šis būrys labai stipriai pasireiškė kovose su bermontikais ir daug pasitarnavo parūpinant ginklus ir šaudmenis mūsų savanorių kariuomenei. Atgavus Nepriklausomybę, A. Šemeta kurį laiką tarnavo Lietuvos karo aviacijoje, o vėliau dirbo policijoje.

Nuo pat savo jaunystės Šemeta labai mėgo spaudos darbą. Lietuvoj gausiai bendradarbiavo "Trimite" ir vietinėj Šiaulių spaudoje. Tačiau jau daug plačiau į spaudos darbą įsijungė čia Amerikoje. Būvo nuolatinis "Naujienų" dienraščio bendradarbis. Be eilinių vietos lietuvių gyvenimo informacijų bei visuomeninių įvykių įvertinimo, Šemeta yra parašęs ir eilę straipsnių įvairiais visuomeniniais ir lietuviškos politikos klausimais. Taip pat "Naujienose" yra paskelbęs labai idomių ir gyvai parašytų straipsnių seriją iš mūsų Nepriklausomybės kovų laikotarpio: "Eilinio partizano prisiminimai".

Velionis buvo stiprių demokratinių pažiūrų žmogus ir demokratines humanistines idėjas gynė spaudoje ir gyvenime, niekada nevengdamas griežtai ir kategoriškai pasisakyti ir pasmerkti šių idėjų priešininkus. Todėl spaudoje dažnai išleisdavo į plauką ir gana aštrią polemiką.

Gruodžio 17 dieną Jakubs laidotuvių namuose būrys lietuvių susirinko pasakyti paskutinįjį sudieu Aleksui Šemetai. Kalbėjo: Lietuvių Bendruomenės atstovai F. Eidimtas ir P. Balčiūnas, Krikšč. Dem. Pirm. A. Kasulaitis, ALT-o Pirm. inž. Kučkus. Akademiją pravedė ir idėjos draugų vardu žodį tarė Jonas F. Daugėla.

Sekančią dieną, žvarbiam vėjui maišant lietų su sniegu, A. Šemetos žemiškieji palaikai buvo nuvežti į Šv. Jurgio bažnyčią, kur gėdulingų pamaldų metu giedojo solistė Juozė Krištolaitytė - Daugėlienė. Po to gausus draugų būrys, ilga automobilių virtinė, palydėjo savo mielą draugą į Visų Sielų kapines, kur Aleksas Šemeta ilsėsis nesulaukęs savo krašto laisvės, už kurį jaunystėje ginklu kovojo ir kurio reikalais rūpinosi visą savo gyvenimą. Karstą nuleidžiant paskutinįjį žodį tarė Petras Tamulionis.

Velionis didžiam nuliūdime paliko žmoną Anelę, kuri jį taip ištikimai lydėjo visu sunkaus gyvenimo keliu, sūnus: JAV kariuomenės majorą Rimutį ir Gediminą, dukteris - Laimutę, Skirmantę ir Audronę. Nors pats Aleksas Šemeta ir nebuvo baigęs aukštojo mokslo, tačiau ir sunkiose gyvenimo sąlygose, dirbdamas nelengvą fabriko darbą, nepagailėjo visų asmeninių pastangų ir pasiaukojimo, kad sudarytų sąlygas visiems vaikams baigti universitetą.

J. F. Daugėla.

HAMILTON, ONT.

Hamiltono Liet. Kariuomenės atkūrimo 50 m. sukakties minėjimas praėjo labai sklandžiai. Lapkričio 23 d. šeštadienį su-

Aleksas Šemeta pereinų metų "Varpo" konferencijoje buvo vieno pranešimo moderatoriumi. Kalbą pranešėja dr. V. Svogienė.

ruoštas švenčių išvakarės balius davė sėkmingą pelną. Už tai reikiame nuoširdžią padėką mecenatams - stambiujų fantų ir ir laimės staliukų aukotojams.

Lapkričio 24 d. sekmadienį iškilmingas šventės minėjimas prasidėjo 11 val. Aušros Vartų bažnyčioje: Šv. Mišias atnašavo ir "Libera" sugiedojo mons. dr. J. Tadarauškas. Taipogi Mišių metu pašventino DLK Algirdo Š. K. vėliavą ir pasveikino jos krikšto tėvus. Po pamaldų išnešant iš bažnyčios L. Veteranų ir Šaulių kuopos gyvų gėlių vainikus padėti prie Kankinių Kryžiaus šventoriuje, lydėjo visų organizacijų vėliavos. Po p. Barono trumpos kalbos su vėliavomis visi nuvyko į J. C. salę. Iškilmingą posėdį atidarė DLK Algirdo Šaulių kuopos pirmininkas P. Kanopa. Invokaciją sukalbėjo mons. dr. J. Tadarauškas. Tarė žodį: gen. konsulas J. Žmuidzinas, Šaulių s-gos įgaliotinis J. Preikšaitis, Kanados Šaulių rinktinės pirmininkas St. Jokubaitis ir Hamiltono KLB pirmininkas Alf. Juozapavičius. Paskaitininkas profesorius A. Muste'is savo trumpoj kalboj vaizdžiai nušvietė karybos istoriją. Šventę užbaigti pasirodė aktorė Vilimaitienė su jautriomis deklamacijomis, "Gyvataro" šokėjai, "Aukuras" suvaidino "Milžino paukštmę" ir A. V. parap. choras, padainavo šios šventės proga parinktų dainelių. Po meninės dalies gerb. svečiai iš toli ir arti buvo pakviesti pietų į E. Galinio restoraną.

Čia buvo tęsiamos nebaigtos kalbos, o labiausiai visus juokino parapijos kunigas dr. S. Valiūšaitis savo taikliu humoru, už tai kunigui dr. S. Valiūšaičiui širdingas acūs. Ponia Paulioniai padainavo duetą ir aktorė p. Vilimaitienė užimponavo svečius gražiomis deklamacijomis.

Hamiltono L. veteranai ir Šaulių kuopa nuoširdžiai dėkoja visoms ir visiems prisidėjusiems prie rengimo Kariuomenės šventės minėjimo. Nuoširdžiai dėkojame: mons. dr. J. Tadarauškui už pagigtą J. C. salę, už atlaikytas pamaldas bažnyčioje ir gražų pamokslą, už Šaulių k. vėliavos pašventinimą ir už invokaciją salėje. Nuoširdžiai dėkojame gen. konsuliui J. Žmuidziniui ir ponijai už dalyvavimą bei prisidėjimą pakelti šventės nuotaiką, už tartą žodį ir už sutikimą būti vėliavos kūnu. Širdingas acūs Šaulių rinktinės įgaliotiniui J. Preikšaičiui, Kanados Šaulių rinktinės pirmininkui p. St. Jokubaičiui ir H. LB v-bos pirmininkui Alf. Juozapavičiui už dalyvavimą ir tartą žodį. Nuoširdus lietuviškas acūs St. Catharines L. veteranams, Delhi Šauliams už dalyvavimą ir tartą žodį, taipogi H. KB valdybai ir visoms lietuviškos organizacijoms už gausų dalyvavimą su vėliavomis ir visam Hamiltono lietuviškam kolektyvui su vadovais priešaky. Taip pat Hamiltono ir apylinkių lietuviškai visuomenei už gausų dalyvavimą šeštadienį baliuje ir sekmadienį šventės minėjime.

Tik visuomenės parama suteikia organizacijoms pajėgumą dirbti tautinį darbą. Iš rengimų

mo gauto pelno Šaulių k. valdyba paskyrė Lietuvos fondui šimtą dolerių įnašą. Š. K. korespondentas B. M. WELLAND, Ont. GRAŽIAI PAMINĖTAS JUBILIEJINIŲ LIETUVOS METŲ UŽBAIGIMAS Naujųjų metų išvakarėse KLB Wellando bendruomenės valdyba suruošė gražiai pasisekusį, jubiliejinių metų užbaigimo minėjimą. Paskaitininku buvo A. Šukys. Jis kaip savanoris kūrėjas, Vyties Kryžiaus kavallerius, labai jautriai pertelkė jubiliejinių metų reikšmę.

Po to buvo padaryta staigmena apylinkės nenuilstamam darbuotojui, dideliu visuomenininkui tėvui Barnabui Mikalauskui, OFM. Atatinkama kalba jis buvo pasveikintas, gimtadienio proga jam įteikta graži gėlių puokštė ir sveikinimas su visų parašais. Buvo palinkėta sveikatos ir Aukščiausiojo palaimos, kad ir toliau galėtų dirbti tuo pačiu atsidėjimu bei energija Dievui ir Tėvynei.

Po to T. Barnabas parodė spalvuotą ir garsinį filmą iš apylinkės ir parapijos gyvenimo.

Sekė vakarienė. Po vakariinės buvo šokiai. Lygiai 12 valandą tėvas Barnabas jautriais žodžiais pasveikino visus susirinkusius, palinkėdamas laimingų 69-jų metų. Minėjime dalyvavo 140 žmonių.

Tolimesnis apylinkės valdybos rūpestis yra tinkamai suruošti Vasario 16 - tos minėjimą. Minėjimas bus ruošiamas vasario 8 d., šeštadienį, toj pačioj salėj su šokiais ir menine dalimi. S.

Atkelta iš 5 psl. PED. LITUANIST. INSTITUTO... Antruojų leidiniu išleistas dr. Pr. Skardžiaus "Lietuvių kalbos kirčiavimas". Pirmojo leidinio mecenatas A. Mackaus knygų leidimo fondas, antrojo - Lietuvių fondas. Abu išleistieji leidiniai buvo įteikti, (kaip prisimintina dovana), visiems absolventams. "Socialistinių realizmą" įteikė Mackaus fondo pirm. Vėžys, o Pr. Skardžiaus veikala - Liet. fondo atstovas plk. Reklaitis.

Meninėj išleistuvių dalyje savo kūrinius įvairiomis temomis paskaitė Instituto studentai: G. Aukštuolis, R. Černius, L. Juodviršytė, R. Plipytė ir D. Stončiūtė.

Be to buvo išpildytas grožinio skaitymo etudias - D. Poškos "Mužikas Žemaičių ir Lietuvos" Jį scenai pritaikė Instituto direktorius ir lektorius Domas Velička. Sceniniam paruošimui vadovavo akt. ir rež. St. Pilka.

Išpildė: R. Černius, G. Aukštuolis, M. Eivaitė, L. Juodviršytė, Ž. Karaliūnaitė, A. Krutulis, Br. Trapikas. Muzikinius įtarpus paruošė J. Mačiulis, garsus tvarkė inž. J. Ralis, šviesos efektus - K. Oželis ir J. Meškauskas.

Po oficialiosios ir meninės dalių visi dalyvavo vakarienoje, kurią organizavo ped. A. Ruginis.

(p. a.)

ATEINANTĮ ŠEŠTADIENĮ, sausio 25 d. 7 val. vak. VISI VYKSTAME Į JAUNIMO CENTRO SALĘ PAMATYTI VIETOS MENINIŲ PAJĖGŲ SUKURTO ANSAMB- LIO, KUR BUS STATOMA G. VELICKOS DVIEJŲ VEIKSMŲ

„ŠIENAPIŪTĖ“

Veikalo pastatyme dalyvauja „AUKURAS“, rež. E. Dauguvietytei - Kudabienėi, AV parapijos CHORAS, ved. muz. A. Paulionio ir „GYVATARAS“, vad. G. Breichmanienės.

Po to šokiai su Nenni Ferri muzika; veiks bufetas.
Ir seni ir jauni --- tenelieka nė vieno nemažusio mūsų ansamblio!

Įėjimas --- 2 dol., stud. --- 1 dol.

RENGĖJAI.

VĖDARŲ BALIUS

Hamiltono lietuvių DLK Algirdo šaulių kuopa, įsisteigusi prieš 2 metus, tai sukačėiai pa-
vinėti, ruošia vasario 1 d. Vė-
darų balių ir prašo visus Ham-
iltono lietuvius, taip pat ir
apylinkių: Toronto, Delhi, St.
Catharines ir kitų vietovių, at-
silankyti, o svečius užimponuoti
pasirūpinsime mes.

Hamiltono DLK Algirdo š. k.
VALDYBA

ĮŠRINKO SLA 72 K. VALDYBĄ

1968 gruodžio 14 d. Burdina-
vičių patalpose įvyko SLA 72 k.
metinis susirinkimas. Susirin-
kimui pirmininkavo kuopos
pirm. J. Šarapnickas. Dienotvar-
kė buvo ilga, bet susirinkimui
vykstant sklandžiai, nuotaikin-
gai, visi klausimai buvo iš-
spręsti. 55-to SLA seimo atsto-
vas J. Šarapnickas padarė prane-
šimą apie seimo nutarimus
ir nuotakas. Atstovas plačiai
painformavo narius apie SLA
materialinį stovį: kiek ir kur
yra investuoti pinigai, kokį nuo-
samtį gauna palūkanų... Po prane-
šimo buvo paklausimų. Kiek
ilgiau buvo diskutuota apie jau-
nimo dalyvavimą SLA. Be to,
buvo pageidavimų, kad SLA
centras vėl suteiktų galimybių
įsirašyti į ligos pašalpų skyrių
(kaip anksčiau) iki 55 metų am-
žiaus nariams.

Išrinkta kuopos valdyba 1969
metams: pirm. J. Šarapnickas,
vicep. J. Butkevičius, prot. sekr.
F. Rimkus, ižd. A. Kaspėda, fin.
sekr. S. Pilpavičius ir valdybos
narys V. Bagdonas. Iždo globė-
jais išrinkti: J. Rajoraitis ir
Ignas Varnas.

Kuopos pirm. išreiškė padėką
SLA veikėjams už atliktus dar-
bus ir prašė ir toliau tokio nuo-
širdaus bendradarbiavimo.

Po susirinkimo pp. Burdina-
vičiai visiems dalyviams su-
rūšė valses.

Pp. Burdinavičiai netik susi-
vienijimui, bet ir kitiems lietu-
viškiems reikalams yra duos-
nūs.

Vaišių metu, kuopos pirm.
kreipėsi į SLA narius, prašyda-
mas, kad įsigytų H. Tautvaišie-
nės knygą (anglų kalba) "The
Cemetery of Nations in the Si-
berian Tundra" ir jas paskleistų
tarp Kanados valdžios ir politiko-
s atstovų ir, tokiu būdu, juos
pažindintų su Rusijos komu-
nistų terorizmu. Knygas tuojuo nu-
pirko F. Rimkus, S. Burdinavi-
čius, Ig. Varnas, Z. Pulianaus-
kas ir J. Kažemėkas. SLA na-
riai, išplatinę šią knygą svetim-
taučių tarpe, pasitarnaus savo
gimtojo krašto laisvei.

Susirinkimas ir vaišės praė-
jo labai darnioje nuotaikoje.
SLA narys.

AR ŽINOTE, KAD

"NEPRIKLAUSOMOS
LIETUVOS" SPAUSTUVĖ
spausdina bilietus, pakvietimus,
vizitines ir padėkos korteles, į-
vairius blankus, receptus, lape-
lius, vedybinius pakvietimus, mir-
ties atvejų užuojautos laiškus, vi-
sokius finansinius pranešimus, ve-
kų, su adresais, žurnalus, laik-
raščius ir kt.
Adresas: 7722 George Street,
LaSalle (690) Mil. P. Q.
Canada.

Iškentėjusi tremties į Sibirą kančias nuo 1948 m. iki 1956 m.
ir ten išauuginusi didžiausiam varge savo jauniausią sūnų, šiais
metais Lietuvoje mirė ONA STASIULIENĖ, jos sūnui
OTONUI STASIULIUI,
Lietuvių Namų Hamiltone kontrolės komisijos pirmininkui, reiškiamo
gilią ir nuoširdžią užuojautą
LN Valdyba ir Kontrolės Komisija.

Liūdesio valandoje Brangiam Tėveliui mirus Lietuvoje,
Brolį šaulį B. DAUGILĮ ir šeimą giliai užjaučiame
D.L.K. Algirdo Šaulių Kuopa.

Mylimai MAMYTEI Lietuvoje mirus,
O. STASIULIUI ir šeimai nuoširdžią užuojautą
reiškia
Tenikaičių šeima.

LIETUVIŠKAS PUSVALANDIS GIRDIMAS KAS
ŠEŠTADIENIS PER **CFMB** STOTĮ
BANGA 1410, 10:00 VALANDĄ VAKARO
TEL. 669-8834. Programos vedėjas L. Stankevičius

LaSalle Auto Specialist Reg'd. TEL: garažo 366-0500
namų - 366-4203
TAISAU IR DAŽAU AUTO-MAŠINAS.
7717 RUE GEORGE LASALLE, P.Q. SAV. G. DESROCHERS.
(Priešais NL redakcija)

Universal Cleaners & Tailors
B. KIRSTUKAS
TEL. 769-2941.
239 FOURTH AVENUE
(at Wellington St.)
Valau ir taisau vyriškus ir moteriškus
drabužius. Siūvu naujus, pagal užsaky-
mus, vyriškus paltus, kostiumus ir kel-
nes. Aukštos kokybės medžiagos.

DeLuxe Cleaners & Dyers Ltd.
117-6TH AVENUE,
LACHINE, QUE. TEL. 637-6727
Sav. P. RUTKAUSKAS
Viską paima iš namų ir išvalytus
pristato.

Windsor
DRY CLEANERS & DYERS CO. LTD.
1205 CHURCH AVENUE, VERDUN, P.Q.
Tel. 768-6679.
Valome visokius drabužius, langų užuolai-
das, lovų užtiesalus, antklodes, karpetus,
sopkas ir visą kitą namų apyvoką.
Windsor yra moderni valykla, turinti 20 me-
tu patirtį šiam darbe. Turinti naują įrengtą
moderniškiausią drabužių apsaugą (storage)
ir greitą patarnavimą.
Savininkai: A. Keršys, P. Petrulis, P. Keršulis, A. Greibus.

Baltic Woodwork Co. TEL. 366-3884
K. KIAUSAS ir J. ŠIAUČIULIS
547 Lafleur Ave., LaSalle (650) P.Q.
Daromos įvairios durys, langai, vir-
tuvės kabinetai ir kiti įvairūs medžio
dirbiniai.

BELLAZZI-LAMY INC. TEL. 366-6941
BOIS DE CONSTRUCTION
BUILDING MATERIALS
7682 BLVD. CHAMPLAIN
coin 6ième Ave., LaSalle
[VAIRI MEDŽIO STATYBINĖ MEDŽIAGA:
Durys, langų rėmai, izoliacija, Ten - Test,
Masonite, statybinis popieris, cementas,
B.P. išdirbiniai, cementas ir kt.]

"EDCO" Construction Co. Ltd.
Skambinti W. Lapencičiui -- 366-6237.
• Visokių namų pardavimas ir išnuomavi-
mas LaSalleje (5½, 4½, 3½ kambariai).
• Su bendru apšildymu ir atskirai.
• Su virtuvės pečiurais, šaldytuvu ir be jų.
• Žemos kainos ir maži įmokėjimai.

KELEIVIS
636 Broadway,
So. Boston, Mass.
02127 USA.
Aišku, esate girdėję, kad tai laikraštis, kuris jau eina 62-
sius metus. Jį vieni giria, kiti peikia, bet visi jį mėgsta ska-
tyti. Kodėl?
Todėl, kad jis piekam nepataikauja ir nesibijo teisybės ra-
šyti. Teisingomis žiniomis iš visur (daug rašo ir apie dabarti-
nį Lietuvos gyvenimą) laikraštis per 61 metus pelnė gerą var-
dą ir pasitikėjimą.
Keleivis duoda ir teisingų patarimų, jame rasite gražių ap-
sakymų bei eilėraščių. Jis turi ir moterų skyrių. Prenumerata
tik \$5.00.
Jau galima gauti --- 1969 --- metų Keleivio Kalendorių. --- Kaina \$1.00.

SĖJA
Tautinės, demokratinės minties menesinis lietuvių laikraštis.
Leidžia Varpininkų leidinių fondas.
Redaktorius Grožvydas Lozauskas.
Administracijos adresas: Juozas Urbelis
1649 N. Broadway, Melrose Park, Ill. 60160 USA.
Prenumerata: JAV ir kitur \$5.00 metams.

hamilton

Geriosia taupyti ir skolintis tik Hamiltono lietuvių
Kredito Kooperatyve "TALKA"
21 MAIN ST. E., KAMB. 203. TEL. 528-0511.

Nemokamas gyvybės ir asm. paskolų draudimas
Nemokamas pilnas čekių patarnavimas
Parduodame American Travelers čekius ir money orderius
Užtikrintas indėlių saugumas
Kapitalas virš \$1,600,000.00

MOKAME UŽ:	
Depozitus	5%
Šėrus	5.5%
Terminuotus indėlius	6%
SKOLINAME:	
Asmenines paskolas iš	9%
Nekiln. turto paskolas iš	8½%

toronto

Taupyk ir skolinkis

PIRMUTINIAME IR DIDŽIAUSIAME TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

KAPITALAS virš trijų MILIJONŲ DOLERIŲ.
ASM. PASKOLAS duodame iki \$5,000 ir MORTGICIOUS
pagal valdžios nustatytą normą --- 66% įkainuoto turto.
VISŲ NARIŲ GYVYBĖ apdrausta santaupų dydyje, bet
nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju ap-
draustos iki \$5,000.
Paramos nariu gali būti kiekvienas lietuvis, gyvenęs Kanadoje

PARAMA
MOKAME 5% už depozitus
5½% už šėrus
DUODAME mirtgičius ir asmenines
paskolas iš 7%.

KASOS VALANDOS: kasdien nuo 10 val. iki 3 val. p.
p. Šėskytus sekmadieniais. Pirmadienį ir penktadienį
vakarais nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. Šeštadieniais
nuo 9 val. ryto iki 1 val. p.p.

BOSTINE: Lietuvių Namai --- 1129 Dundas Street West,
Toronto 3, Ontario. --- Telefonas LE 2-8723.

ĮVAIRŲS SIUNTINIAI IR DOVANOS

Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą ir
U. S. S. R. paprastu bei oro paštu.

BEMUITO DOVANOS:
Turime naujus iliustruotus katalogus, kuriuose yra smul-
kus aprašymas ir paaiskinimai. Pazymėtos kainos yra galu-
tines.
Taip pat persiunčiame pinigus, už kuriuos gajėjas gali nu-
sibirkti įvairių prekių specialiose dolerinėse krautuvėse.
Maisto siuntinių svoris neribotas.
• Be to, siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 19% svarų gryno svorio.
• Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.
• Gyvenę ne Toronte, prašomi savo sudarytus siuntinius bei užsakymus siųsti mums paštu ar eksprešu. Apmo-
kėsime gavę mūsų pranešimą.
• Sąžiningai ir greitai patarnaujame.
• Jeigu turima neaiškumu, prašome klausti, - telefonu bei rašyti, mielai paaiškinsime ir duosime patarimą.
• Mūsų įstaiga labai daug patarnavo ir pasirošusi patarnauti ateityje.

DARBO VALANDOS: pirmadieniais
--- penktadieniais nuo 9 val. ryto
iki 7 val. vakaro; šeštadieniais
--- nuo 9 val. ryto iki 5 val. p. p.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA
BALTIC EXPORTING CO.
480 RONCESVALLES AVE. TORONTO 3, ONT.
Telefonas LE 1-3098
Savininkai A. ir S. KALUZA

montreal

SIUNTINIAI LIETUVON KAUFMAN'S WOOLLENS & TEXTILES

WHOLESALE & RETAIL
4115 St. Lawrence Blvd. Montreal, P.Q. --- TEL. 842-5319

IŠ ČIA PASIUSITE SIUNTINIUS SAVO GIMNĖMS FILNAI GARANTUOTOMS

URMO KAINOMIS
30% 40% ŽEMIAU RINKOS KAINOS

• TURIME GERIAUSIOS ANGLIŠKOS VILNONĖS MEDŽIAGOS VYRIŠKIEMS IR MOTERIŠKIEMS KOSTIUMAMS, PALTAMS,
SUKNELĖMS IR ŠILKINĖS - Brocade & Dainty MEDŽIAGOS.
• DIDŽIAUSI PASIRINKIMĄ KAŠMIRO, NAILONINIŲ IR ŠILKINIŲ SKARELIŲ, SVEDERIŲ IR VISA KITA ŠEIMOS REIKALAMS
• TAIP PAT PRIIMAME UŽSAKYMUS VYRIŠKIEMS KOSTIUMAMS - Made to measure - IS GERIAUSIŲ ANGLIŠKŲ MEDŽIAGŲ
KAINA \$54.00 ir extra kelnės \$13.50.
SAVININKAS CH. KAUFMANAS, buvęs audinių fabriko "LITEX" vedėjas Kaune. Laisvai kalba lietuviškai.

JOE'S BUTCHER & GROCERY LAURINAITIS JUOZAS

TEL: 524-0209

1918 Frontenac Street, Montreal, P.Q.
(Prie požeminio "METRO" stoties).

ALUS, MINKŠTI GĖRIMAI IR VISOKI MAISTO PRODUKTAI.
PRITYRĖS ŠVIEŽIŲ IR RŪKYTŲ LIETUVIŠKO SKONIO DEŠRŲ
GAMINTOJAS.
PRISTATYMAS GREITAS IR SĄŽINGINGAS Į NAMUS, SALES VISOSE
MIESTO DALYSE.

Jetté & Frère Itée

Plumbing & Heating kontraktoriai

• Šildymo ir vandentiekio taisymai ir nauji įrengimai
• Gazinių priemonių pardavimas ir įrengimai
• Apkainavimas nemokamas

140 - 2e AVENUE
LASALLE **366-0330**

LaSalle
AUTOMOBILE INC.
7635, BOUL. LASALLE
LASALLE, QUÉBEC
TEL. 366-7818
LAURENT DAIGNEAULT
Président
• DART
• CORONET
• CHARGER
• DODGE
• CHRYSLER
• CAMION
• DODGE

Tony's Photo Studio - PORTRETAI - VEDYBOS - KRIKŠTYNOS
SUKAKTUVĖS MAŽAMEČIAMS
IVAIROS PROGOS
1920 FRONTENAC ST. --- MONTREAL, P.Q.
TEL. 525-8971. T. Laurinaitis

A.B.C.
SIUNTINIŲ
AGENTŪRA

3891 St. Lawrence Blvd.
Montreal 18, P.Q.
Tel. VI 4-9098

• ABC yra tik viena kompanija Montrealyje, kuri įgaliota priimti siuntinius ir legaliai išrinkti maito mokėti.
• ABC aptarnauja Montrealyje LIETUVIUS klientus, kurių pilna pasitikėjima turi jau 14-ka metų.
• ABC turi didelį pasirinkimą įvairių gėrybių siuntiniams, --- aukščiausios kokybės ir žemiausia kaina!!!
• ABC priima ir pinigų už kuriuos jūs giminės gali nusipirkti įvairias prekes dolerinėse krautuvėse Lietuvoje.
• ABC turi SPECIALIUS maisto produktus siuntiniams į Lietuvą:

UŽ ½ KAINOS (50% NUOLAIDA)

100 sv. cukraus \$15.50 Šitos kainos įskaitant: produktus,
100 sv. miltų \$21.50 maitą, persiuntimo mokesį ir t.t.
100 sv. ryžių \$25.00 Jūs nemokėsite nė vieno centa
20 sv. taukų \$12.70 daugiau!

Vasario 15 d. SPAUDOS BALIUS,

DLK Vytauto klube bus įdomus ir, kaip visuomet, linksmas "NL" spaudos balius. Šokių metu dainuos, palydėdama puikios orkestru, BOSTONO VYRŲ SEKSTETAS, vadovaujamas kompozitoriaus Juliaus Gaidelio. Bus iškilniausios lietuviškos rinkimai, gausios bufetas, turtinga loterija (jai jau plaukia vertingi fantai) bei kitokios staigmenos. Kviečiame visus Montrealio lietuvius nepamiršti šito tradicinio baliaus! Taip pat prašome tą šeštadienį susilaikyti nuo kitokių parengimų. Iki pasimatymo vasario 15 dieną DLK Vytauto klube!

Sekite mūsų skelbimus "Nepriklausomoje Lietuvoje"!

UŽ SANTAUPAS 7%

"Lito" valdyba nutarė pakelti palūkanas už terminuotus indėlius iki 7%. Tuo būdu šiuo metu už terminuotus indėlius "Litas" moka: metams 6,5%, dvejiems 6,75% ir trejiems 7%. Indėlius galima išimti ir prieš terminą, tik tokiais atvejais nustojama nedidelės dalies numatytų palūkanų.

Palūkanos už paskolas nepadidintos, nors bankai ir "Trust" kompanijos jas jau padidino. "Litas" tikisi, kad aukštos palūkanos už terminuotus indėlius sutrauks į "Litą" tiek naujo kapitalo, kad padidėjusi apyvarta leis išvengti palūkanų padidimo už paskolas. Pr. R.

GRAŽI SUKAKTUVINĖ STAIGMENA.

Praeitų metų pabaigoje Martynui ir Teresei Zaveckams, 25 metų vedybinių sukaktuvių proga, jų vaikams Jeneta, sūnus Edis ir draugai surengė Aušros Vartų parapijos salėje gražią staigmeną. Dalyvavo pilna salė jų pagerbėjų. Vaisių metu solentiškai buvo nuširdžiai pasveikinti ir įteikta dovanos. Šis ilgamečių vėrdinimas pagerbimas praėjo labai gražioje nuotaikoje.

M. ir T. Zaveckai.

Dr. P. MORKIS

DANTŲ GYDYTOJAS

Vakara ir šeštadieniais pagal susitarimą.

1082 Bloor W., Toronto, Ont.
(į rytus nuo Dufferin St.)

Raštinė: LE4-4451.

"Tėvynės Prisiminimų" rašė valandėlė, vad. Simanavičiaus, sausio 18 d. rengė suakutvinį vakarą.

KLB Šalpos Fondas, gruodžio 15 d., Vasario 16 gimnazijai, surinko aukų: prie Prisikėlimo par. bažnyčios - \$ 200.45, šv. Jono Kr. - \$ 75.05, lietuvių ev. - \$ 25.70; iš šv. Jono Kr. par. K. LK Moterų d. jos skyriaus gauta \$ 10.00. Viso - \$ 311.20. Šalpos Fondo v-ba visiems aukotojams nuoširdžiai dėkoja.

Išoriniai kapinių koplyčios darba baigiami. Greit bus baigiamas Laisvės paminklas. Paminklo vitražo dydis - 10 pėdų pločio ir 13 pėdų aukščio. Koplyčios statybą parėmė - dr. A. Šalkus - \$ 200. A. Bartininkaitis - \$ 100; inž. L. Balsys, inž. P. Leliš, A. Rekštys, L. A. Stadis, A. Sirutis ir S. Teišerskis - po \$ 50.00.

Kazimieras Vabalas, 63 m. amžiaus, iki pat mirties dirbęs Sunnybrook ligoninėje, mirė nuo

širdies smūgio. Kilimo nuo Šakių. Artiemių likę Lietuvoje Vincentas Čekavičius, 61 m. po sunkios ligos, mirė šv. Juozapo ligoninėje.

B. ir J. Morkūnų sūnaus Jurgio Dubausko jungtuvės su E. Taylor būsiانčios š. m. balandžio mėnesį.

AUKOS JUNGTINIO FINANSŲ KOMITETO KANADOJE REIKALAMS.

Tautos Fondo Toronto skyriaus valdyba 1968 m. pagal aukų lapus surinko \$225.90. Aukų \$25 - J. Tumosa; \$20 - dr. A. Dikson; \$15 - dr. J. Urbaitis, \$10 - dr. M. Arstikaitytė, inž. E. Bubelis, P. Dalinda, inž. A. Ketvirtis, inž. J. Kulkauskas, inž. P. Leliš, dr. V. J. Melnienė, Br. Sergautis, inž. St. Simkus, B. Urbanavičius, inž. V. Ūsas, \$5 - inž. M. Gvildys, dr. S. Janušonienė, D. Kazlauskas, V. Kerulis, archit. dr. A. Kulpauskas, A. Morkis, archit. V. Petrulis, inž. V. Pšezdieckis, V. Rušas, J. Sinkevičius, inž. V. Stukas, A. Smigelskis; \$4 - dr. Gallauskienė; \$2 - G. Balsienė, inž. K. V. Balsys, p. Kryževičienė, L. Murauskas, inž. R. Paškauskas. Toronto lietuvių šeštadieninių mokyklos mokiniai, tarpininkaujant mokyklos vedėjui J. Andruliui, suaukoko \$16.90.

Padėka

Mirus mūsų mamai Petronėlei Maseckienei, St. Catharines, Ont., visiems dalyvavusiems jos laidotuviuose bei visu kitu prisidėjusiems prie paskutinio patarnavimo reikiame nuoširdžiausia padėka.

Marija ir Stasys Daunoravičiai.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS ŠVENTĖS MINĖJIMAS --- VASARIO 16 d. 3 val. po pietų. ECOLE NORMALE DE MUSIQUE SALEJE, 4873 Westmount Ave., Montreal.

VASARIO 15 D. ŠEŠTADIENI AUŠROS VARTŲ SALEJE

L.K. MINDAUGO ŠAULIŲ KUOPA RENGIA

VAKARA - BALIŲ

PROGRAMOJE: MENINIS PASIRODYMAS

"SUBATVAKARIS"

SILTA VAKARIENĖ A. BALČIUNO ORKESTRAS BUFETAS LOTERIJA

PRADŽIA 8 VAL. VAKARO

IEJIMAS JAUNIMUI 3.00 DOL.

MONTREALIO STUDENTŲ SIAURĖS STOVYKLA.

Montrealio studentų organizuota šiaurės stovykla įvyko nuo 1968 m. gruodžio mėn. 29 d. iki 1969 m. sausio mėn. 1 d. Alpino lodge, prie Morin Heights, Que. Stovykla buvo organizuota Naujųjų Metų sutikimo proga ir labai gerai pavyko. Suvažiavo 46 studentai ir studentės iš Montrealio, Toronto, Hamiltono, Simcoe, Čikagos, Stanford ir New Yorko. Būtų labai malonu, kad ir ateityje būtų panašios akademės stovyklos organizuojamos ir kad į jas suvažiuotų daugiausia studentų iš įvairių Kanados ir šiaurės Amerikos vietovių. Visi dalyviai iš šios stovyklos išsivežė labai gražius įspūdžius, nors oras ir nebuvo labai palankus slidinėjimui. Kviečiame ir ateityje visus studentus atsilankyti į mūsų stovyklą.

Laima BAKAITYTĖ
Montrealio Lietuvių Studentų sąjungos sekretorė.

SIŪLOMAS DARBAS

Raštinėms palaikyti švarą reikalingas vyras. Darbas nesunkus, atlyginimas pagal susitarimą. Skambinti 288-7231, Mr. Waldrin.

VESTUVINIŲ SUKNIŲ PASIŪLYMAS

Puošnios ir įvairaus dydžio vestuvinės sukniš žemiau išpardavimo kainos, kurių vertė \$ 100 ir daugiau -- parduodamos po \$ 25-35.

Darykite užsakymus! sau ir giminėms į Lietuvą. Br. Kirstukas, tel. 769-2941 239-4 Ave., Verdun, Mtl. P.Q.

ADRESAS: 1465 De Seve Street

Montreal 205, Que.

TEL. 766-5827.

MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

MOKA UŽ:

DEPOZITUS 5.0 %
ŠĖRUS (numatyta) 5.5 %
TERM. IND. 1 metams 6.5 %
TERM. IND. 2 " 6.75 %
TERM. IND. 3 " 7.0 %

Nemokamas gyvybės draudimas iki \$2,000 šėrų sumos.

DUODA PASKOLAS:

ASMENINES iš 9 %
NEKILN. TURTO iš 8.5 %
iskaitant gyvybės apdraudą iki \$10,000.

JAU IŠDUOTOS PASKOLOS iki termino lieka senomis palūkanomis (pradedant 6.5 %).

KASOS VALANDOS: 1465 De Seve St., sekmdieniais nuo 10:30 iki 12:30 val. Darbo dienomis - nuo 10 iki 3 val. kasdien, išskyrus šeštadienį. Vakara - trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 val.

3907 Rosemount Blvd., tel. 722-3545. Diena - penktadieniais nuo 1 iki 6 val. Vakara - pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 val.

Sekmdieniais nedirbama vasarą nuo birželio 15 d. iki rugsėjo 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.

HIGHLAND AUTO BODY

CALEX GAS BAR

DIRBTUVĖ --- GARAZA S

6116 Lafleur Ave. LASALLE Tel. Buss. 366-7281

Savininkai: V. Sušinskas 389-0571 ir J. Zavys 365-3252

APSIDRAUSK!

ADAMONIS INSURANCE AGENCY, INC.

GAISRAS - AUTOMOBILIAI - ATSAKOMYBĖ - GYVYBĖ

Tel. OFF.: 722-3545

S-tos "Lite" nr. 752D

A. J. Norkeliūnas

Commissioner of the Superior Court of Montreal

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd

VISI RŪŠIŲ DRAUDIMAS

6695 - 35th Avenue, Rosemount, (kamp. St. Zotique)

Montreal. Telefonas RA. 7-3120

ADAM'S LaSalle Restaurant

- 16 metų pagarsėjęs "smoked meat" patiekalas.
- Visoks maistas pristatomas į namus.

Juozas Strankaitis TEL. 366-0754.

Leonas Gureckas

7633 LaSalle Blvd. ir 4 Ave. kampas, LaSalleje.

"SUBATVAKARIS"

Lietuviško kaimo buitės montazą, kurį rengia LK Mindaugo šaulių kuopos scenos mėgėjų grupė vasario mėn. 1 d. Aušros Vartų parapijos salėje, ruošiamo kuopos moterų skyriaus vakaro-baliaus metu, yra pravartu kiekvienam pamatyti. Tai yra viena iš populiariausių nepriklausomoje Lietuvoje buvusių, lietuviško kaimo buitės tradicijų. Ypatingai jaunimui, kuris lietuviškas kaimo tradicijas težino tik iš tėvų ir vyresniųjų pasakojimų.

Subatvakarių tradicija lietuvių kaimo žmonių tarpe yra gana sena, kaip ir pati lietuvių tauta. Ji per kartų kartas išsilaikė iki šių dienų ir mūsų kultūros kelyje paliko ryškius pėdsakus.

Subatvakaris, tai kai po sunkių dienos darbų susirinkdavo kaimynai pas kaimyną. Moterys atsinešdavo įvairių darbų, suėdavo pasidalinti įvairiais rūpesčiais, susižinoti kas už jų tvoros vyksta, paplepėti, apkalbėti. Sulinguodavo vargo ir darbų užgrūdinti kaimynai, skanesnio dūmo užtraukti, alučio paragauti, reikali aptarti, senų istorijų pasiklausti, skambinių dainų padainuoti ir užmirštų,

PRANESAMA APIE NAUJĄ GYDOMĄJĄ MEDŽIAGĄ - sutraukiančią hemorojus

Tai yra ypatinga gydomoji medžiaga, įrodžiusi galią sutraukti hemorojus ir pataisyti sugadintus audinius.

Pagarsėjęs tyrimų institutas atrado nepaprastą gydomąją medžiagą, sugebančią sutraukti hemorojus be skausmo. Ji per kelias minutes sumažina niežėjimą ir nepatogumus bei pagreitina uždegimo pažeistų audinių gijimą.

Visais tyrimo atvejais švelniai skausmams įvykdo hemorojų susitraukimas.

Tačiau visų svarbiausia - rezultatai būdavo toki nuostabūs, kad šis pagerėjimas tesdavosi daugelį mėnesių.

To buvo pasiekta naudojant gydomąją medžiagą (Bio-Dyne), kuri greitai padeda užgyti pažeistoms celėms ir sužadina naujų audinių augimą.

Dabar Bio-Dyne galima gauti tepalo bei lazdelės formose "Preparation H" vardu. Prašykite viso se vaistinėse. Pinigai bus gražinti, jei nebūsite patenkinti.

jaunystėje šoktų, tautinių šokių patrepstė. Sueidavo jaunimas, kad susitikus, kad pakalbėjus, kad savo godas, savo jausmus išsakius.

Subatvakariuose skambėjo lietuviška daina ir šokis. Tokie tai būdavo ir tebėra lietuviški subatvakariai. J. Š.

• Marija Daunoravičienė ir Natalija Vasiliauskienė su šeimomis buvo išvykę į motinos laidotuves St. Catharines, Ont. Be šių dukterų neteko motinos Adelės ir Izabelės Skrebutienės, pastarioji gyveno St. Catharines, Ont.

• Martynas ir Lyza Bajorai susilaukė naujagimio sūnaus.

Lietuviai studentai slidinėja šiaurės žiemos stovykloje. --- Laurentien, Que.

DR. A. S. POPIERAITIS

B.A., M.D., C.M., M.Sc., L.M.C.C., F.R.C.S. (C).

CHIRURGINĖ PRAKTIKA

KREIPTIS TEL: 931-3275.

SEAFORTH MEDICAL BUILDING

3550 Cote Des Neiges Rd., Suite 720.

Dr. E. ANDRUKAITIS

832 St. Joseph Blvd. E.
(kampas St. Andre)
TEL. 522-7236.

Dr. J. MALIŠKA

Dantų gydytojas

1396 St. Catherine Street West
Suite 419
Tel: 866-8235, namų 681-2051.

Dr. A. O. JAUGELIENE

Dantų gydytoja

1410 Guy St. pirmas aukštas
11-12 kambarys.
Tel. 932-6662; namų 737-9681.

Dr. V. GIRIUNIENĖ

Dantų gydytoja

5330 L'Assomption Blvd.
Tel. 255-3535.

ADVOKATAS

Suite 205

J.P. Miller, B.A., B.C.L.

168 Notre Dame St. E.
Tel: 866-2063; 866-2064.

NOTARAS

J. BERNOTAS, B.A., B.C.L.

Sun Life Building
Suite 2001
Tel. 866-1359

JUOZAS GRAŽYS

KAILIŲ SIUVĖJAS

6396 Bannantyne Verdun, Montreal

- Siuvu ir parduodu
- Taisau ir remeliuoju
- Vasaros laike saugojimas (Storage)

Tel. 767-6183.